

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, JUNE – BIRŽELIO 27, 2013 • Vol. CIV Nr. 76

Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-26-2013

Lietuvos jaunimo dienos 2010 m. Panevėžyje sulaukė daugiau nei 6,000 jaunuolių.

LJD nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Joninių atgarsiai – 4 psl.

„Didysis pokalbis“ –
su LR užsienio reikalų ministru
L. Linkevičiumi – 11 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Katalikų Bažnyčia sukvieta 8,000 jaunimo

RŪTA GODLIAUSKAITĖ

Jauna dutūkstantmetė – taip galime apibūdinti Katalikų Bažnyčią. Manote klystu? Manote, kas jau kas, bet Katalikų Bažnyčia tinka tik seniems, ligotiems ir neturintiems ką veikti žmonėms? Manote, kad Katalikų Bažnyčia, su savo dogmomis ir taisyklėmis yra tikrai atgyvenusi ir joje jaunas žmogus tikrai nieko negali rasti? Galiu drąsiai sakyti, jog taip manantys klysta!

Įrodymų toli ieškoti nereikia. Lietuvoje kas trejus metus rengiamos Lietuvos jaunimo dienos. Tai vienišelis toks renginys, kuriame tūkstančiai jaunimo iš įvairiausių Lietuvos vietų susirenka tam, kad kartu išgyventų savo tikėjimą. – 2 psl.

Vilniuje paminėta JAV Nepriklausomybės diena

JAV Nepriklausomybės dienos minėjimas Vilniuje.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotraukos

Vilnius (ELTA) – Nors Jungtinėse Amerikos Valstijose Nepriklausomybės diena minima kitą savaitę – liepos 4-ąją, Lietuvoje šios dienos minėjimą savo rezidencijoje Vilniuje naujoji JAV ambasadorė Lietuvoje Deborah McCarthy surengė birželio 26-ąją.

Į iškilmingai papuoštą rezidenciją, išikūrusią sostinės Žvėryno mikrorajone, trečiadienio vidurdienį atvyko politikai, visuomenės veikėjai, diplomatai, verslininkai. Tarp jų –

premjeras Algirdas Butkevičius su žmona Janina, Seimo pirmininkas Vydas Gedvilas, europarlamentarai Valdemaras Tomaševskis ir Justas Paleckis, Prezidentas Valdas Adamkus, Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Arvydas Pocius, Vilniaus arkivyskupo auگزiliaras vyskupas Arūnas Poniškaitis, profesorius, dirigentas Donatas Katkus ir kiti.

Lietuvos ir JAV himnus atliko operos solistas Rafailas Karpis kartu su Alicia Gian.

JAV ambasadorė Lietuvoje Deborah McCarthy.

Susirinkusieji po atviru dangumi ragavo nacionalinių JAV patiekalų bei šventinio torto, klausėsi gyvai atliekamos muzikos. Šventinę nuotaiką kūrė JAV vėliavos spalvų – raudonos, baltos ir mėlynos – papuošimai.

JAV Nepriklausomybės diena, dar geriau žinoma Liepos 4-osios pavadinimu, yra valstybinė JAV šventė, kuria pažymimas 1776 metų liepos 4 dienos Nepriklausomybės deklaracijos priėmimas.

Pasaulis – tai didžiulė scena, kur Dievas parodo daug savo stebuklų. – J. P. Camus

Pernai metų vasarą šioje skiltyje gyriausi, kad pagaliau perskaičiau Antano Baranausko „Anykščių šilę“ („Draugas“, 2012 m. rugpjūčio 4 d.). Straipsnio pabaigoje prisiminiau kitą iki galo neperskaitytą knygą, iš kurios jaunystėje irgi teko pirmus posmelius atmintinai mokyti. Tai Kristijono Donelaičio „Metai“. Tad tereikėjo ją kažkur savo archyvuose surasti. Tikrai žinau, kad turiu. Labai gerai atsimeu Vytauto Jonyno išpūdingas ir gausias iliustracijas ir jaučiausi, kad su „Metais“ jau buvau gana gerai susipažinęs, nors paties teksto tebuvau skaitęs tik pirmą puslapį.

Pasiknisęs po knygų lentynas to leidinio neradau. Ką daryti? Gerai, kad gyvename moderniųjų technologijų amžiuje. Internetu įrašęs „Kristijonas Donelaitis – ‘Metai’“, tuoj pat gavau visą „Metų“ tekstą, bet tik tekstą. Kitoje svetainėje užtikau ir V. Jonyno iliustracijas, tik pastarosios buvo labai sumažintos. Tos iliustracijos yra tokios vaizdingos, kad aš tiesiog žinojau, koks tekstas prie jų turėtų būti. Vien teksto susidarė 60 puslapių ir juos perskaičiau per keletą vakarų. Negaliu sakyti, kad „prarijau“, nes skaityti reikėjo labai atidžiai ir pamažu. Daug žodžių man buvo nematyti ir reikėjo pagalvoti apie jų galimą reikšmę. Spėju, kad yra sudarytas tų žodžių žodynėlis su jų reikšmių aptarimu.

Pradžiai noriu išvardinti keletą mano neįkastų žodžių: *kuočė, glupus, zapostas, rabatas, kakalis, plečka, plyčkus, grečna ir šoblė*. Radau daug daugiau žodžių, kurie iš dabartinės lietuvių kalbos pamažu išnyksta, bet man dar labai gerai suprantami. Štai keletas jų: *čėsas, pekla, zūbai, kožnas, karčema, razumas, gromata, kuknė ir šmotas*. Keliose vietose radau *O ve!* pasakymą, kuris, mano supratimu, yra žydiškos klimės. Pasitaikė ir vokiškos kilmės žodžių. Netikėtai radau užuominą apie dolerius. Vienu atveju buvo deramasi dėl samdinio algos – „ant metų dolerių dešimt“. Nustebęs, kad Donelaitis dolerį mini, išsiaiškinau, kad doleris yra vokiečių kilmės žodis, nusakantis sidabrinę monetą, nieko bendro neturintis su Amerikos doleriu.

Poemoje gausiu įvairių pamokymų, tiesiog pamokslų. Štai vienas jų: „O jūs moters, ar ir jūs taip jau pasileidot? Kam linų raut ir kaip reik iškaršt ne-

Metas pasivyti K. Donelaičio „Metus“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

sirengiat? Ar ne gėda jums, kad vokiečių gospadinės iškarštus linus į lauką jau nugabena ir, besidvydamos didei, jūsų tinginį peikia? Moters! Jūs lietuvininkės, ar nesigėdit. Ar nesigėdit, kad jums vokiškos moteriškės su dailiais darbais ant lauko gėdą padaro? O kas bus, kad čėsas verpt ir aust priartins, o lineliai jūs ant lauko bus pasilikę? Ak! Kur dingot jūs, barzdotos mūsų gadynės, kaip lietuvininkės dar vokiškai nesirėdė ir dar vokiškus žodžius ištart negalėjo. O štai dar negana, kad vokiškai dabinėjas, bet jau ir pancūziškai kalbėt prasimanę.” Poetinio bizūno gauna ir vyrai: „Tarp lietuvininkų daugysk tūls randasi smirdas, kurs lietuviškai kalbėdams ir šokinėdams, lyg kaip tikras vokiečiai mums gėdą padaro. Daug tarp mūsų yra, kurie, durnai prisiriję, vokiškas dainas dainuot ir keikt pasipratin, ir kaip vokiečiai kasdien į karčemą bėga.”

2014 m. sausio 1 d. švęsime Kristijono Donelaičio 300-ųjų gimimo metinių sukaktį, Lietuvoje 2014 m. jau paskelbti K. Donelaičio metais. Spauldoje jau skaitėme, kad, siekiant deramai paminėti lietuvių grožinės literatūros pradininko, poemos „Metai“ autoriaus, gimimo jubiliejų, bus tiriamos jo ir jo amžininkų asmenybės ir kūryba, pasirodys nauji lietuvištieji bei moksliniai straipsniai (Lietuvoje vadinami publikacijomis). Numatyti nauji folkloriniai ir muzikiniai kūriniai, meninis filmas, televizijos laidos, kilnojamosios parodos, švietimo (Lietuvoje vadinamos edukacinės) programos mokyklose. Į jubiliejaus minėjimo planą įtraukti 65 punktai. Siekiama, kad K. Donelaičio gimimo sukaktis būtų įrašyta į UNESCO minimų sukakčių sąrašą.

Įdomu, kad K. Donelaičio pagrindinis kūrinys poema „Metai“, pirmą kartą buvo išspausdintas praėjus 38 metams po jo mirties. Nežinoma, bet spėjama, kad poema buvo paršyta veikiausiai 1765–1775 metais. K. Donelaitis pavadinimus davė

tik atskiroms poemos dalims: „Pavasario linksmybės“, „Vasaros darbai“, „Rudenio gėrybės“ ir „Žiemos rūpesčiai“. Pavadinimą „Metai“ pirmą kartą pavartojo Liudvikas Rėza parengtame pirmame K. Donelaičio poemos leidime. Pats K. Donelaitis savo kūrybos niekur nespausdino.

Internetinėje enciklopedijoje vikipeidija.lt rašoma, kad poemoje „Metai“ vaizduojamas Rytų Prūsijos lietuvių valstiečių gyvenimas. Autorius sukūrė ryškių

baudžiauninkų paveikslų, kaimo buities, papročių vaizdų, lyrinių gamtovaizdžių, pirmuosius lietuvių literatūroje dvarininkų šaržus. Jis nevenė hiperbolizavimo, satyros bei humoro. K. Donelaitis kėlė prigimtinės žmonių lygybės idėją, aukštino darbą, dorą, žadino lietuvininkų (būrų) tautinę savimonę, tautiškumą gretino su dorybėmis. Toliau rašoma, kad poemai būdinga krikščioniška pasaulėjauta, didaktika, sodri, žodinga kalba: „Ji (poema) parasyta antikizuotu unikaliu (toniniu ir metriniu) hegzametru, pėdoje kirčiuojant tik ilgą skiemenį.“ Juozo Brazaičio teigimu, lietuvių literatūroje K. Donelaitis liko vienišas, nepadaręs įtakos kitiems rašytojams. Tautinio atgimimo laikais K. Donelaitis buvo įrodymas, kad lietuvių kalba yra tinkama literatūrai. Moderniausias laikais daugiau grožimasi jo kūrybine galia („Lietuvių enciklopedija“, V tomas, Boston, 1955).

Kristijonas Donelaitis gimė 1714 m. sausio 1 d. Lazdynėliuose, Gumbinės apskrityje, Prūsijos karalystėje. Mirė 1780 m. vasario 18 d. Palaidotas Tolminkiemio bažnyčioje. Jis buvo evangelikų liuteronų kunigas. Jis gimė ne baudžiauninkų, bet laisvųjų valstiečių šeimoje. 1726–1740 m. Karaliaučiaus universitete studijavo teologiją, lankė lietuvių kalbos seminara. Baigęs mokslus, 1740–1742 m. buvo Stalupėnų mokyklos muzikos mokytoju ir choro vedėju. Nuo 1743 m. iki mirties buvo Tolminkiemio klebonas. Pastatydino mokyklą, klebonų našlių namą, perstatė kleboniją, bažnyčią. Pati pirmoji klebonų našlių namų gyventoja buvo jo žmona.

Laisvalaikiu K. Donelaitis rašė eiles lietuvių ir vokiečių kalba, kūrė muziką, dirbo barometrus, muzikos instrumentus, optinius prietaisus.

Besiruošiant jubiliejui, būtų prasminga, jeigu visi geriau susipažintų su K. Donelaičiu, jo darbais ir, jei dar nespėjo, pasivytų jo „Metus“.

Katalikų Bažnyčia sukvieta 8,000 jaunimo

Atkelta iš 1 psl.

Nuo praėjusių Lietuvos jaunimo dienų, vykusių Panevėžyje ir kuriose dalyvavo apie 6,000 jaunuolių, jau praėjo treji metai. Ir šią vasarą Jaunimo dienų šeiminkais yra Kauno jaunimas. Birželio 28–30 dienomis miestas laukia beveik 8,000 jaunųjų svečių, kurie leisės į tikėjimo nuotykį kartu su savo bendraamžiais, vyskupais, kunigais, vienuoliais, vienuolėmis ir kitais tikinčiaisiais. Štai ką sako karnietė, Lietuvos jaunimo dienų savanorė Miglė: „Man yra didžiulė šventė, kad tiek daug tikinčio jaunimo atvažiuoja į mano miestą ir manau, kad tai yra gražiausias krikščioniškas renginys. Jis toks gaivus, nes Bažnyčia yra gyva dėl jaunimo. Tai yra didžiausias džiaugsmas ir didžiausia dovana, kad aš galiu bent dalele prisidėti prie šių jaunimo dienų!“

Katalikų Bažnyčioje jaunam žmogui vietos visada yra. Taip sako mano bendraamžiai. „Didžiausi apsisprendimai savo valia daryti kažką gero buvo pirmiausia bažnytinė veikla. Daugiau ar mažiau viskas, ką dariau ir tebedarau, yra susiję su krikščionyste ir su Bažnyčia. Be to, čia ne tik randu vietos savo veiklai, bet ir tos veiklos įprasminimą – būtent to ir trūksta daugeliui jaunimo užsiėmimų. Bažnyčioje prasmė lydi ar bent jau turi lydėti kiekvieną darbą“, – savo patirtimi Katalikų Bažnyčios veikloje dalinasi studentas Linas iš

Marijampolės.

Manot 6–7 tūkstančiai yra per mažas skaičius, kad Katalikų Bažnyčia galėtų pavadinti jauną? O kaip 1–2 milijonai? Būtent tiek jaunų žmonių susirenka į Pasaulio jaunimo dienas (PJD). Kas dveji metai Katalikų Bažnyčia sukvieta jaunimą iš visų pasaulio šalių tam, kad vienas kitą sustiprintų ir įkvėptų. Madridas (Ispanija) buvo miestas, 2011 metais sulaukęs beveik dviejų milijonų svečių, susirinkusių į katalikišką renginį. Dalyvaudama jame turėjau neeilinę patirtį. Tai nebuvo labai paprasta kelionė, pakankamai fiziškai varginanti, tačiau matyti šalia savęs 2 milijonus jaunų žmonių ir besimel-džiančių yra pats didžiausias Dievo apsireiškimas. Štai kaip kalba Gediminas, taip pat dalyvavęs Pasaulio jaunimo dienos: „Prieš vykdamas į PJD aš žinojau, kad šis pasaulinio masto renginys parodo visą visuotinę Bažnyčią, tačiau atvykęs į Madridą aš tai pamačiau ir pajutau, kokia vieninga yra visuotinė Bažnyčia. Daug įvairių žmonių, iš įvairių šalių, daug skirtingų kultūrų, daug skirtingų kalbų – ir visi jie susirenka į vieną vietą. Kai bendravau su austru, azijiečiu, afrikiečiu tarp mūsų pamačiau daug skirtumų. Tačiau vienas dalykas mus vienija – tikėjimas į tą patį Dievą ir viltis, kuri yra svarbi kiekvienam.“

Lietuvos jaunimo dienos yra pasaulinio renginio atspindys, kuris taip pat parodo, kokia įvairi, gyvybinga ir įdomi yra Katalikų Bažnyčia. Jaunimo dienomis bei visa kita veikla, kiekvienas mūsų yra kviečia-

mas į nuotykį. Čia mes švenčiame jaunystę, tą atradimą ir ieškojimo metą!

Rūta Godliauskaitė – pasauliečių iniciatyvos „Kataliko balsas“ narė, Lietuvos jaunimo dienų savanorė

TELKINIAI

London, Kanada

Dievas myli lietuvius...

...ypač Kanados London likusią lietuvių saujelę. Kažkada (nuo 1949!) didžiai ir plačiai žydėjusią, pirmąją Kanados lietuvių apylinkę, buvusią dar prieš oficialiai susikuriant Kanados Lietuvių Bendruomenei (KLB).

Bet nesijaudinkit, tautiečiai kitose apylinkėse, Dievas neaplenks savo meile ir jūsų, išgelbės ištikusiose bėdose.

Kai 2006 metais po 42 metų buvo uždaroma daili ir vienintelė London Šiluvos Marijos parapija ir Šventovė (nugriauta 2010 m. pavasarį), visai London „Lietuvėlei“ netenkant puikios salės, nekaltant apie kur kas platesnį netekimą – viso savito susitvarkymo praradimą, tiesiog Dievo siūsta buvo penkių gabių, išpareigojusių narių Šiluvos Marijos (jau tik Bendrijos, ne parapijos) taryba. Ji palaimingai dirba štai jau aštuntus metus – dėkojame! Vis nubyrant veikliems KLB nariams, dėl amžiaus, įvairių neįgalumų, vietoj šaukiant SOS, moterų valdyba su pirm. Aldona Valaškevičiene tęsia darbą.

Jonines penkerius metus iš eilės su dideliu pasisekimu rengė Šiluvos Marijos Bendrijos taryba. Šiemet šią didžią našta perėmė A. Valaškevičienė su savo padėjėjais.

Ir štai – šeštosios Joninės. Žavų sekmadienio, birželio 23-iosios rytą London lietuviams padovanojo pats 'pons Dievs', nors kalbama buvo apie lietu. Iš tikrųjų diena negalėjo būti žavesnė!

Gaiviems, švelniems vėjužiams prapučiant, gyvai plevėsavo vėliavos prie lauko altoriaus, kai admin. prel. J. Staškevičius, J. Aušrotui patarnaujant, sakė prasmingą pamokslą, atnašavo Mišias. Jos buvo aukojamos mirusių Onos Petrašiūnienės ir Broniaus, Onos Sergaučių intencijomis, Petro Laisvio Sergaučio dailioje gamtos aplinkoje.

Prie „Pašvaistės“ choristų (vad. Dalia Andrulionis), šį kartą išpūdingai prisidėjo akomp. muz. Andrius Petrašiūnas, jn. – solo ir su kvartetu, Nadia, Julia,

Kate ir James. Jų muziką derėtų lyginti su galingu London Šv. Petro bazilikos Casavant vargonų skambesiu. Tikėkimės, jie dažniau bus su mumis.

Po Mišių, persikėlus prie gėlėtų stalų po uždangomis, džiaugtasi skaniais patiekalais ir prelato dovanotu „Kalnapilio“ alumi. Dėkojame!

Joninės be vaidilos, be vaidilučių? Jie sugrižo, ir šįkart jų buvo net daugiau nei visada. Net du vaidilos rungsi „varžybose“ – negi dėl vaidilučių? Ritualiniais šokiais jie sugražino visus „gilion senobėn“. A. ir I. Paransevičiai, D. ir A. Bansevičiai ir jų dvi mažylės, Lina, Aušra Naruševičiūtės, Teresė Long... Pasirodė Janė ir keli drąsus Jonai. Vyko humoristinė loterija.

Na, o pabaigoje, su Valdo Ramanauko vieno akordeono „orkestru“ dainuota iki saulutei nuriedant užu horizonto.

Dievas pamylės ir jus, toliau nuo London – tik užkalbinkit jį, jis išgelbės nuo visų bėdų, kaip ir mus!

Arba reikėjo būti su mumis – Kanados London, mūsų Joninėse.

Edmundas Petrauskas

Vaidilutės ir vaidilos.

Per Jonines alkanų nebuvo, nes buvo gausus vaišių stalas.

Edmundo Petrausko ir Aldonos Valaškevičienės nuotraukos

Cicero, IL

Joninės savųjų būryje

ALDONA BIKULČIENĖ

Birželio 23 d., sekmadienį, Cicero lietuvių bendruomenės nariai rinkosi į Šv. Antano bažnyčią išklausti šv. Mišių, pasimelsti ir pabendrauti. Šv. Mišias aukojo tėvas Antanas Gražulis, SJ. Meldėmės už kun. Kęstutį Trimaką, prašydami Aukščiausiojo suteikti jam stiprybės ir sveikatos.

Po ilgos pertraukos tikinčiųjų širdis ir vėl pradžiugino vargonų muzika ir choro atliekamos giesmės. Vargonininkės Vilmos Meilutytės ir Mėtos Gabalienės rūpesčiu vargonai buvo restauruoti, tad ši diena iš tikrųjų buvo išpūdinga. Pamaldose ir Cicero lietuvių bendruomenės susibūrimo (kavinėje) dalyvavo Lietuvos gen. konsulas Čikagoje M. Gudynas su savo gražia šeima. Jis pasveikino su tradicine Joninių švente, o taip pat visus varduvininkus. Pasidžiaugė nuoširdžiu Cicero lietuvių bendravimu ir renginiais. Konsulas išsamiai papasakojo Čikagos ir Lietuvos naujienas. Lietuvių bendruomenių

dabar laukia svarbūs renginiai S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80-ties metų sukakties proga. Čikaga liepos mėnesį organizuos daug renginių šiai garbingai sukakčiai paminėti tarp jų ir O'Hare bei Midway oro uostuose. Amerikos Lietuvių Taryba liepos 14 d. rengia skrydžio sukakties paminėjimą prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo Marquette Park. Dalyvaus šauliai, bus laikomos iškilmingos šv. Mišios. Kitos Čikagos lietuvių organizacijos taip pat rengs minėjimus, skirtus S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 80-ties metų sukakčiai paminėti.

Savo kalboje gen. konsulas daug dėmesio skyrė įvykiams Lietuvoje aptarti. Liepos mėnesį Lietuva pradės vadovauti Europos Sąjungai. Nors ir garbingos, bet labai atsakingos pareigos laukia mūsų tėvynės. Lietuvą lankys Europos Sąjungos narių delegacijos, bus rengiami įvairūs pasitarimai, priimami projektai, nutarimai ir išpareigojimai. Lietuvos Vyriausybės laukia kruopštus ir atsakingas darbas.

Po gen. konsulo M. Gudyno pranešimo ir klausytojų išsakytų minčių prisidėjo Joninių šventės programa. Ši mistinė šventė švenčiama jau labai seniai: šią trumpiausią vasaros naktį ieškoma paparčio žiedo, pinami ir

plukdomi vainikai, prie kūrenamų laužų dainuojamos liaudies dainos. Sveikinami ir savo vardadienį švenčiantieji. Cicero lietuvių bendruomenė nuoširdžiai pasveikino aktyvią visuomenininkę Jonę Bobiniene, Joną Kuprį, Jonuką Kuprį ir Rasą Čepukėnaitę. Varduvininkai buvo papuošti vainikais, jų garbei dainuojamos liaudies dainos. Labai gražiai lietuvių liaudies dainą padainavo Feliksas Bobinas. Su vardo diena visus sveikino Algis Kirka ir linkėjo: „Tegu pačią trumpiausią metų naktį paparčiai pražysta stebuklingais žiedais. Kuo geriausios sėkmės, kuo tvirčiausios sveikatos, kuo didžiausios laimės!“

Su vardo diena sveikino ir Aldona Bikulčienė: „Kad draugai šypsoję ir gero linkėto, kad artimųjų meilė ramintų ir guostų. Kad viltis ir svajonės širdyje neišblėstų. Kad gėris ir meilė lydėtų kartu, kad kitų rūpesteliai ir jų džiaugsmas tau širdį paliestų. Kad suprasti, užjausti tau būtų nesunku. Kad malonė tau tyliai į sielą kuždėtų. Kad tu pasakyti galėtum 'Aš myliu tave'.“

Visiems buvo džiugu ir gera.

Po sveikinimų, dainų ir muzikos, vaišių ir pabendravimo visi laimingi skirstėmės namo, linkėdami sėkmės ir atsiveikindami iki kito karto.

LR gen. konsulas Marijus Gudynas kalba Cicero lietuviams. J. Kuprio nuotr.

Rochester, NY – Alytus

Ką aš sakyčiau prie Adolfo Ramanausko-Vanago kapo?

Rochester – Alytaus Susigiminių miestų komitetas ir Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazija suruošė šios gimnazijos nuo I–IV klasių mokinių rašinių konkursą. Tema – „Ką aš sakyčiau prie Adolfo Ramanausko-Vanago kapo“ (jo kapo vieta nėra žinoma).

Pagrindinis šio konkurso tikslas buvo skatinti jaunosios kartos patriotines nuostatas, ugdyti pagarbą ir pasididžiavimą savo tėvyne bei jos didvyriais

Birželio 25 dieną Alytaus miesto šventėje savivaldybės patalpose buvo pristatyti konkurso nugalėtojai: I vieta – Viltė Januškevičiūtė, IV klasė, apdovanota 500 litų premija. II vieta – Gabija Labutyte, III klasė (300 litų premija), o III vieta – Laura Čiginskaitė, III klasė (100 litų). Rašinių vertinimo komisija, susidedanti iš Rimo Liutkaus, Birutės Litvinienės, Rasos Clair, Vido Tamošiūno ir komisijos pirmininko Rimo Česonio, nusprendė visų rašinių autorius apdovanoti 50 litų premijomis, nes kiekvienas buvo vertas atžymėjimo.

O štai – rašiny-nugalėtojas.

VILTĖ JANUŠKEVIČIŪTĖ

„Nesubrendęs žmogus pasižymi tuo, kad jis pasiryžęs dėl kilnaus tikslo numirti;

tuo tarpu subrendęs žmogus pasiryžęs tam tikslui paskirti savo gyvenimą.“

Jerome David Salinger

Nežinau, ar kalbėti šalia kapo nebūtų pernelyg įžu. Gal galėtumei prisikelti? Tuomet kur kas lengviau rašyčiau, ką pasakyti. Netgi nežinau, ar derėtų kreiptis „tu“, bet vis dėlto kreipiuosi, nes kitaip atstumas būtų per ilgas. Užtat dėl vieno dalyko neabejoju – dėl to, kas mes visi dabar esame, galime dėkoti Tau. Kalbu ne vien apie partizaninę veiklą. Nuo pat penktos klasės mokausi gimnazijoje, pavadintoje Tavo vardu. Kokia būčiau aš, jei nebūčiau praleidusi visos savo jaunystės po Tavo sparnu? Kokia būtų pati mokykla, jei joje nebūtum dėstęs Tu? Galbūt dabar vadovaučiausi visai kitomis vertybėmis? Galbūt, jei ne tu, mūsų mokyklos išvis nebūtų. O jei ir būtų, tai tik rusiška...

Prisimenu žodžius, Tave paskatinusius imtis partizano kelio: „...tik į darbą greičiau, tik mylėčiau karščiau, tik, vyrai, pajudinkim žemę...“. O ką gi daugiau mylėti, jei ne žmones, laisvę, teisingumą ir tėvyne? Vis dėlto, kokia didelė viso to kaina – ne kiekvienas ryžtųsi palikti savo šeimą, mėgstamą darbą ir leistis į nežinomybę, galbūt net į pražūtį. Kiek daug paprasto žmogaus drąsos reikalauja žemiškas noras apsaugoti tautos nepriklausomybę – bet būtent ta beribė drąsa ir jaunatviškas idealizmas daro žmogų nepaprastą. Nesilygiuoju, tačiau turiu pripažinti – turime daug bendro. Vienas sutapimas mane ypač nustebino – mano gimimo diena ir Tavo, kaip partizano, gimimo diena – Balandžio 25-oji.

Ir kaipgi Tau pavyko vos atvykus tapti būrio vadu? Juk buvai toks jaunas ir nepatyręs. Iš kur ta charizma ir atsidavimas? Tokių savybių pavydėtų ne vienas šių dienų lyderio. Kaip suvaldyti minią vyrų, įkvėpti juos kovai iki paskutinio kraujo lašo, nepasiduoti iškilus sunkumams? Kaip iškęsti nuolatinių slapstymų ir laukines gyvenimo sąlygas? Nedaug šiuolaikinių vyrų stotų ginti tėvynės neatsižvelgdami į savo asmenines ambicijas. Skaitant Tavo prisiminimus atrodė, jog priesaikos davimas buvo vienas reikšmingiausių įvykių. Pasižadėjimas „teisingai ir ryžtingai tęsti pradėtą kovą prieš okupantą, kuris, pamynęs po kojomis visus Dievo ir žmogaus įstatymus, negailėstingai naikina visa, kas šventa, kilnu ir brangu“ ir man paliko didžiulį įspūdį. Kas gali būti didingesnis už žmogų, kovojantį už žmoniškumą?

„Veiksmas iššaukia atoveiksmį“, „Okupantas savo aukų neglosto“ – šios Tavo mintys tebeskamba mano galvoje. Turiu pripažinti, jog buvai ne vien iškiliausias partizanas, bet ir puikus rašytojas. Nenuostabu, jog leidai keletą pagrindinių laikraščių. Nė neabejoju, jog sulaukti vieno jų – buvo didžiulis džiaugsmas to meto lietuviams, kenčiantiems nuo okupantų spaudos bei trokštantiems išsaugoti savo gimtąją kalbą. Leidiniams dar didesnę vertę suteikia žinojimas, kiek pastangų partizanams kainavo jų leidyba. Nuolatinis bėgimas, bendražygių įtarinėjimas, maisto trūkumas – net ir tokiomis sunkiomis sąlygomis sugebėjote išsaugoti savo pirmą tikslą ir kovoti laisvės link.

Kaip sunku turėjo būti atskirti, kurie žmonės gero linki, o kurie – tik pasipelninti iš svetimo skausmo siekia. Kiek partizanų tapo tautos išda-

vikais ir perėjo į priešą pusę, patikėję nerūpestingo gyvenimo pažadais, nė kiek neatitinkančiais tikrovės? Kiek valios pastangų reikalavo užsispyrimas patiems nesusigundyti geresnio rytojaus iliuzija? Šiuolaikiniame pasaulyje atsirastų tik vienetai jaunuolių, pasiryžusių kovoti dėl savo idėjos, neišsivadėti sunkiai įgyvendinamo, galbūt net beprasmiškai atrodančio, tikslo. Kas gali būti gražiau už žmogaus gebėjimą bet koku atveju išlikti ištikimu sau ir savo įsitikinimams? Tik tikri idealistai ir patriotai aukščiau asmeninės laimės laiko visuotinę, dėl jos stengiasi kaip išmanydami, dėl to dažnai prarasdami sau svarbius dalykus.

Visiškai pritariu Tavo samprotavimams apie šiuolaikinį žmogų – mane stebina nebent tai, jog per tiek metų jie iš esmės nė kiek nepasikeitė, nebent dar labiau nužmogėjo. „Dažniausiai žmogus nepastebi savo vežimo, o kitiems prikiša ir prilipusį šiaudą“ – ši savybė ypač aktuali šiandien. Žmonės vis dažniau linkę teisti kitus ir teisingi save. „Dauguma žmonių plaukia pasroviui – gyvenimo paviršiumi. Šiandien jie patenkinti, nes galvoja: „Kam čia gilintis į gyvenimo esmę, jei dabar laimingas tik tas, kuris pataikauja, pasiduoda. Visi jau žino, kur yra tie, kurie tikėjo idealais ir už juos kovojo...“. Nenuostabu, kad žmonės labiau bijo fizinės nei dva-

sinės mirties – juk didžioji dalis nė nesuvokia, ką reiškia gyventi iš tikrųjų.

Mano jautrią sielą ypač sužavėjo Tavo meilės istorija, žinant faktą, jog „jei partizanas gyventų tarsi vienuolis asketas, jiems ir to būtų maža.“ Ne dažnai pasitaiko girdėti tokios meilės pavyzdžių kaip jūsų... Tokia tyra, visa pakelianti meilė – pavyzdys kiekvienam save gerbiančiam žmogui. Baisu net pagalvoti, kiek kančių patyrėte su Birute, siekdami išsaugoti savo meilę ir vienas kitą. Tikiu, jog tai jūsų meilė suteikė stiprybės kovojant ir už meilę tėvynei.

Baigdama pokalbį su Tavimi vėl pasinaudosiu Tavo mintimis: „Partizanas buvo sąmoningas kovotojas, pasiryžęs geriau netekti gyvybės negu pasiduoti priešui.“ „Lietuvis laisvę myli labiau negu gyvenimą.“ Tai tik dar labiau pabrėžia Tavo reikšmę mūsų tautai. Visi mes, galintys džiaugtis nepriklausomybe ir kalbėti savo protėvių puoselėta kalba, esame dėkingi Tau. Žinau, kad stebėdamas mus iš aukščiau džiaugiesi, jog Tavo mirtis nebuvo beprasmė – ji suteikė gyvenimą daugeliui kitų bendražygių, skatino patriotiškumą, o svarbiausia, kaip pats sakei, – atvėrė akis tautai, kuri buvo priversta patikėti, jog Lietuva prarado tautiškumą savo noru.

Kaune paminėtas 1941 m. birželio sukilimas

BEATA IVANAUSKIENĖ

Birželio 23 d. Kaune buv. senose miesto kapinėse prie 1941 m. Birželio sukilimo aukoms skirto atminti paminklo „Kryžius-medis“ plevėsavo Lietuvos trispalvė ir Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus vėliava. LR Seimo narys R. Kupčinskas, Kauno m. savivaldybės mero pavaduotojas S. Buškevičius, Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos pirmininkas dr. R. Kaminskas, pirmininko pavaduotojai R. Baltušienė ir Z. Tamakauskas, laikraščio „XXI amžius“ redaktorius E. Šiugžda ir kiti Kauno sąjūdiečiai pagerbė 1941 m. birželio 22–28 d. ginkluoto sukilimo dalyvių atminimą.

Kauno sąjūdiečiai taip pat aplankė Juozo Brazaičio-Ambrzevičiaus (1903–1974), 1941 m. birželio sukilimo metu ėjusio Lietuvos laikinosios vyriausybės ministro pirmininko pareigas, kapą Paminklinės Kristaus Prisikėlimo bažnyčios šventoriuje ir padėjo gėlių.

1941 m. birželio 22 d. Kaune įvyko Lietuvos aktyvistų fronto (LAF) posėdis, kurio metu buvo nuspręsta pradėti sukilimą prieš SSRS kariuomenę, pasiskirstytos užduotys ir nutarta koordi-

nuoti pagrindžio būrių veiksmus. Buvo nutarta, kad svarbiau yra užimti Kauną iš vidaus, saugoti žmones ir turta, paskelbti apie Lietuvos valstybės atkūrimą ir Laikinosios vyriausybės sudarymą. Kauno sukilėliai be pasipriešinimo į savo rankas paėmė Prezidentūrą, paštą, telefoną ir telegrafą, radijo stotį ir radiofoną. Birželio 23 d. atgijo Kauno radijas – Lietuvai buvo pranešta apie sukilusį Kauną, perskaityta deklaracija apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, Laikinosios vyriausybės sudėtis, nuskambėjo Lietuvos himnas. Šiuos pranešimus diktoriai keliomis kalbomis kartojo keletą kartų. Europa sužinojo, kad Lietuvoje vyksta antisovietinis sukilimas.

Įvairiose Kauno vietose vyko atkaklios kautynės. Mūšiai Nemuno pakrantėse vyko nuo 1941 m. birželio 23 d. iki 25 d. Kautynės vyko prie Vytauto Didžiojo tilto, dėl P. Vileišio (Vilijampolės) tilto, Kauno radijo stoties, radiofono ir kitose vietose.

Kaune įsikūrusi vokiečių karinė okupacinė administracija 1941 m. birželio 25 d. įsakė nuginkluoti sukilėlius. Sukilėlių nuginklavimas užbaigtas birželio 28 d. ir nuo tol visur demobilizuoti sukilėlių būriai.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Misija – Sibiras’12“ dalyvė Eglė Česnakavičiūtė maloniai prisimena savo apsilankymą Čikagoje ir siunčia geriausias linkėjimus.

Nuotraukoje: Eglė (centre) su „Verpsčių“ būrelio sesėmis balandžio 24 d. Rudaičių namuose, Lemont, IL.

Skautai švenčia dvi sukaktis

Šiais metais švęsime dvi svarbias Lietuvos skautų sąjungos (LSS) sukaktis – 95 metai Lietuviškajai skautybei ir 90 metų „Skautų aidui“ (SA). Atšvęsti šias ypatingas sukaktis yra ruošiamas Jubiliejinė stovykla „Viltis“, kuri įvyks 2013 m. rugpjūčio 7–17 d., Camp Manatoc, Peninsula, Ohio.

Stovyklos vadovai ruošia ypatingą programą mūsų sesėms ir broliams. Stovykloje dalyvaus sesės ir broliai iš Šiaurės Amerikos, Australijos ir Europos, tarp jų – 13 sesių ir brolių iš Lietuvos.

Stovyklos ženklą sukūrė ps. Livia Juodišiuotė-Pollock iš Cleveland. Stovyklos dainą parašė s.v. Aleksas Vilkas iš Los Angeles.

Nuoširdus skautiškas ačiū Cleveland „Neringos“ ir „Pilėnų“ turtams, apsiėmusiems paruošti stovyklą. Jiems vadovauja v.s. Remigijus Belzinskis.

Maloniai kviečiame visus LSS narius dalyvauti šioje Jubiliejinėje stovykloje. Jei negalite būti visą laiką, aplankykite mus svečių savaitgalį, rugpjūčio 11 d. Dėl pietų ir vakarienes prašome užsiregistruoti raštinėje. Numatyta programa:

Rugpjūčio 11 d.

- 1 val. p. p. – pietūs;
- 2 val. p. p. – svečių priėmimas ir SA 90 metų paminėjimas;
- 5 val. p. p. – vėliavų nuleidimas;
- 6 val. vakare – vakarienis;
- 8:30 val. vakare – bendras laužas.

Rugpjūčio 12 d.

- 8 val. ryte – pusryčiai;
- 9 val. ryte – šv. Mišios;
- 11 val. ryte – Jūros diena prie ežero;
- 1 val. p. p. – pietūs;
- 1:30 val. p. p. – Gilvelistų sueiga.

Stovyklos „Viltis“ vadija laukia visų sesių ir brolių Jubiliejinėje stovykloje. Taip pat kviečiame tėvelius ir visuomenę mus aplankyti per svečių savaitgalį. Atvažiuokite aplankyti skautus, susitikti su senais draugais gražioje gamtoje ir kartu atšvęsti lietuvių skautų Jubiliejų.

v.s. fil. Gintas Taoras
LSS Tarybos pirmininkas
Stovyklos „Viltis“ viršininkas

A.S.D./Korp! Vytis PRANEŠIMAS

Labai kviečiame tapti ASD/Korp!
Vytis Čikagos skyriaus „Facebook“
gerbėjais („like us“), kad galėtume
turėti kuo daugiau pasekėjų!

STOVYKLA „Patyrimų šalis“ Rakas 2013

Mieli stovyklautojai ir tėveliai,

Šis laiškas patvirtina, kad esate užsiregistravę dalyvauti 2013 metų Čikagos /Lemont/ Naperville/Cleveland skautų ir skautėlių stovykloje. Stovykla prasideda liepos 7 d. 12 val. p. p. ir baigiasi liepos 14 d. 12 val. p. p.

Kartu su stovyklautoju/a peržiūrėkite ir susipažinkite su stovyklos taisyklėmis.

Stovyklos tikslas yra gyventi ir džiaugtis gamtoje. Sekant skautiškos ideologijos principais, siekiama sudaryti lietuviškam jaunimui progą auklėtis aplinkoje, kuri pagrįsta skautamokslu, lietuviškumu, gamtos pažinimu, fiziniu auklėjimu bei tarnyba Dievui, Tėvynei ir Artimui. Tobulėdami fiziškai ir dvasiškai, skautai tampa savarankiškais ir naudingais lietuvių bendruomenės nariais.

Drausmė/taisyklės

1. Stovyklautojai laikosi skautiškų įstatų: mandagumas, draugiškumas, paklusnumas ir tvarkingumas sudaro stovyklinio gyvenimo pagrindus.

2. Draudžiama vežtis: peilių, „šaltosios ugnies“ („firecrackers“), žvakių, degtukų, saldinių ir bet kokio maisto, „mp3“, „ipod“, elektroninių žaidimų.

3. Palapinėse deginti žvakes, smilkalus nuo uodų („mosquito coils“) ar kurti bet kokią ugnį yra **draudžiama!**

Draudžiami daiktai bus atimti ir sugrąžinti važiuojant į namus.

Stovyklos vadovybė visomis priemonėmis sieks šias taisykles įgyvendinti. Iš stovyklos bus siunčiami visi, kurie atsiveš ar naudos alkoholinius gėrimus, narkotikus, vaistus be recepto ar nesilaikys stovyklos taisyklių!

Stovyklautojai dirba ir gyvena skiltimis/būreliais paskirtuose rajonuose/pastovyklėse. Pastovyklių vadovai su padėjėjais yra atsakingi už jų globon paskirtų skautų dienotvarkes ir programos vykdymą. Diena pradedama vėliavų pakėlimu ir malda. Toliau

tvarkomasi, vyksta įvairūs užsiėmimai ir t. t. Po pietų tęsiami užsiėmimai, maudomasi ir dainuojama. Po vakarienes vienas kitų lankymas, sporto užsiėmimai bei žaidimai. Po to – bendras vėliavų nuleidimas. Vakarinę programą sudaro: laužai, šokiai, žaidimų vakaras ir įvairios meninės programos. Vaikai nuo 10 metų bus mokomi šaudyti. Jeigu turite klausimų dėl šių pamokų kreipkitės į viršininkus. Visos stovyklos programos yra vedamos lietuvių kalba. Stovyklautojai skatinami kalbėti lietuviškai.

Skautams išeiti iš stovyklos draudžiama. Bus leidžiama išvykti tik į iškylas ir organizuotas grupines maudynes ežere bei kitus užsiėmimus vandenyje. Iškylos vyksta pagal nustatytas taisykles.

Prašome stovyklautojus į stovyklą pristatyti punktualiai ir juos pasiimti jai pasibaigus. Pasibaigus stovyklai stovyklautojai prieš važiuodami namo, prisistato pastovyklės viršininkui/ei ir stovyklos administratori. Tėveliai ar įgaliojėji asmenys turi asmeniškai išrašyti nepilnamečius stovyklautojus.

Stovyklos adresas: Camp Rakas, 1918 East Hawley Rd., Custer, MI 49405, stovyklos tel.: **231-757-2791**

Dėmesio! Naujienos!

Šiais metais stovykla vyks Čikagos laiku – ne Michigan.

Svečių atvykimas: Svečiai bus priimti prie vartų arba Kernavės pastogėje. Savaitgalio stovyklautojų mokestis asmeniui (maistas įskaitytas) bus 50 dol. Svečiai galės pasistatyti palapines arti Nerijos tunto pastovyklės slėnyje, LSS ir ASS nariai galės pasistatyti palapines prie tinkamų šakų.

Draudžiama miegoti automobiliuose arba mašinų aikštelėje!

Jeigu norėsite tik apsilankyti ir pavalgyti su stovyklautojais, kaina suaugusiems – 20 dol., vaikams – 10 dol.

Su skautiška nuotaika laukiame visų sesių ir brolių atvykstančių į stovyklą!

Budėkime! Gero vėjo! *Ad meliorem!*

v.s. Aušra Jasaitytė-Petry

Stovyklos direktorė
708-699-8224
Ausra67@sbcglobal.net

j.s. Vilija Kielienė

Stovyklos direktorė
630-257-0746
vkiela@sbcglobal.net

Čikagos tuntų šakų stovyklose vadovai: Paukštytės, Ūdritės, Vilkai ir Bebrai:

s. fil. Nida Petronienė
708-421-7810
petroniai@yahoo.com

p.s. Viktoras Garbonkus
1-773-968-4246
vgarbonkus@ameritech.net

Skautės, Skautai, Jūrų jaunės, Jūrų jaunieji:

Lidija Šoliūnienė
1-630-881-9255
lidija1@yahoo.com

s.v. Arūnas Buntinas
1-708-828-4165

Prityrusių skaučių, prityrusių skautų, Jūrų skaučių, Jūrų skautų:

g.v.v. Beatričė Želvyte
708-785-5551
bzelyte@gmail.com
ps. Aldis Liubinskas
aldis.liubinskas@capgemini.com

Vyr. skaučių vadovė:

s. Loreta Jučienė
708-846-2800
lrucas@comcast.net

Gintarių vadovė:

j.s. Onutė Savickienė

Jaunų šeimų vadovė:

ps. Vilija Garbonkienė
773-968-4251
Vilija.garbonkus@gmail.com

Tautinių mažumų teisės Lietuvoje

INGA POPOVAITĖ

Lietuva vis dar gyvena be galiojančio Tautinių mažumų apsaugos įstatymo. Šio teisės akto nebuvimas Lietuvoje gerokai sunkina tautinių mažumų padėtį, nes skirtingi su tautinėmis mažumomis susiję reikalai reguliuojami atskirų įstatymų (pavyzdžiui, Švietimo, Pavardžių rašymo asmens dokumentuose, Valstybinės kalbos vartojimo viešojoje erdvėje ir t. t.).

Šiame straipsnyje apžvelgiama dabartinė teisinė padėtis Lietuvoje, susijusi su tautinių mažumų kalbinėmis teisėmis, t. y. teisėmis rašyti vardus ir pavardes originalo kalba ir turėti dvikalbius topografinius ženklus tuose regionuose, kuriuose tautinės mažumos atstovai sudaro vietos gyventojų daugumą.

Asmenvardžių rašymas oficialiuose dokumentuose

Šiuo metu Lietuvos įstatymai teigia, kad oficialiuose asmens dokumentuose Lietuvos piliečių vardai ir pavardės turi būti rašomi lietuviškai, t. y. vartojant lietuvių kalbos abėcėlę. Valstybinės kalbos įstatymas taip pat numato, kad rašant Lietuvos piliečių vardus ir pavardes reikia laikytis nustatytų gramatikos normų. 1999 m. Konstitucinis Teismas paskelbė, kad Lietuvos piliečių asmenvardžiai dokumentuose turi būti rašomi lietuviškais rašmenimis pagal jų tarimą, nepaisant asmens tautybės. 2006-aisiais Konstitucinis Teismas šį sprendimą pakartojo, bet pridūrė, kad asmenvardžiai gali būti rašomi nelietuviškais rašmenimis ir asmens pasirinkta gramatine forma paso kitų įrašų skiltyje. Tačiau net ir šiuo atveju oficialiu laikomas tik lietuviškai užrašytas asmenvardis.

Trečiajame tematiname Tautinių mažumų apsaugos konvencijos patariamojo komiteto komentare, pasirodžiusiame prieš metus, valstybės, ratifikavusios šią Konvenciją, yra raginamos užtikrinti visas teises, garantuojamas 11-uoju jos straipsniu – esą naujos technologijos leidžia vartoti ir atpažinti skirtingus rašmenis ir tai neturėtų kelti praktinių problemų. Tačiau čia reikėtų pažymėti, kad šis komentaras yra tik patariamojo pobūdžio ir žodis „raginamos“ nereiškia valstybės prievolės oficialiai pripažinti tautinių mažumų kalbomis rašomų asmenvardžių.

Taip pat remiantis šiuo komentaru galima teigti, kad Lietuvos valdžios įstaigos turi teisę reikalauti, kad tautinėms mažumoms priklausančių Lietuvos piliečių vardai ir pavardės būtų rašomos lietuvių kalba, tačiau kartu sulietuvinti vardai turi būti kuo panašesni į originalų jų užrašymą.

Europos Teisingumo Teismas, 2011 m. išnagrinėjęs Lietuvos pilietės Małgorzatos Runiewicz-Wardyn pateiktą ieškinį, nusprendė, kad pavardės ir vardo rašymas lietuviškais raidėmis nepažeidžia Europos teisės garantuojamos judėjimo laisvės, bet pavedė bylą nagrinėti Lietuvos teismams, kad būtų išsiaiškinta, ar tikrai pavardžių rašymas lietuviškais raidėmis kelia nepatogumų kasdieniame gyvenime. Jei atsakymas būtų teigiamas, reikės surasti teisinį balansą tarp lietuvių kalbos bei tradicijų išsaugojimo ir asmens privataus gyvenimo patogumo. Į Lietuvą grąžintos bylos galutinis sprendimas dar nepaskelbtas.

Taigi galima teigti, kad dabartinė Lietuvos įstatymine bazė neleidžia iki galo įvykdyti 11.1 Konvencijos punkto ir užtikrinti Lietuvos piliečių teisės į savo vardus ir pavardes. Kita vertus, ši Konvencija yra labiau patariamojo pobūdžio, o vardų ir pavardžių rašymas lietuviškais rašmenimis pats savaime nepažeidžia Europos Sąjungos teisės aktų, konkrečiau – netrukdo laisvam ES piliečių judėjimui.

Vietovardžių pavadinimai tautinės mažumos kalbomis

Nors pietryčių Lietuvoje lenkai sudaro vietinę daugumą, pasak Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, gatvių pavadinimuose gyvenvietėse gali būti vartojamos tik oficialios vietovardžių formos (t. y. lietuviškos), nes tai yra tiesiogiai susiję su valstybinės kalbos vartojimu viešose vie-

Lenkiški užrašai Vilniaus rajone.

ELTA nuotr.

tose. Taip pat, Teismo teigimu, Konvencijos 11 straipsnio teiginys, jog „šalys, remdamosi savo teisinės sistemos reikalavimais, o prireikus – ir sutartimis su kitomis valstybėmis, bei atsižvelgusios į konkrečias sąlygas“, parodo, kad kiekviena Konvencija pasirašiusi valstybė turi teisę nuspręsti, ar galima/privaloma vartoti dvikalbius vietovardžių pavadinimus. Teismas taip pat priminė, kad Konvencija yra labiau politinis, o ne teisinis dokumentas.

Konstitucinis Teismas taip pat teigia, kad lietuvių kalbos vartojimas viešojoje erdvėje yra privalomas. Tačiau kartu Valstybinės kalbos įstatymas suteikia galimybę tautinių mažumų organizacijoms savo pavadinimus rašyti dviem kalbomis, bet tik tuo atveju, jei ženklas su lietuvišku pavadinimu bus didesnis nei vertimas į kitą kalbą. Tačiau įstatymas neapibrėžia, kas ir kaip tai turėtų įgyvendinti.

Apibendrinant galima teigti, kad Lietuvoje iš viso 11-ojo Tautinių mažumų apsaugos konvencijos straipsnio yra įgyvendinamas tik 11.2 punktus.

Baltijos šalys ir Lenkija

Paskutinės ataskaitos Europos Tarybai duomenimis, Estijoje asmenvardžiai gali būti rašomi lotynų abėcėlės pagrindu. Jei būtina, vardai ir pavardės lotyniškais rašmenimis užrašomi laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos taisyklių, bet net ir šiuo atveju išlaikant originalią gramatinę formą. Vietovardžiai šioje šalyje gali būti rašomi ir estų, ir tautinės mažumos kalba – tiesa, vien tik tautinės mažumos kalbos neužtenka, visada turi būti perraša į estų kalbą. Kad vietovės pavadinimas būtų užrašomas kita nei estų kalba, vietinės savivaldos atstovai turi gauti Regioninių reikalų ministerijos leidimą, kuri savo ruožtu prieš išduodama šį leidimą turi pasitarti su specialia Vietovardžių komisija.

Latvijoje padėtis dėl asmenvardžių rašymo yra tokia pati kaip ir Lietuvoje: oficialiuose asmens dokumentuose įrašoma sulatvinta vardo ir pavardės forma, o originalia forma vardas ir pavardė gali būti įrašyti tik prie kitų įrašų.

Lenkijoje asmenvardžiai oficialiuose dokumentuose gali būti rašomi originalo kalba, jei ta kalba vartoja lotyniškų rašmenis. Jeigu asmens vardas ir pavardė originaliai yra rašomi ne lotyniško pagrindo abėcėle, jie perrašomi lotyniškais rašmenimis laikantis originalios kalbos gramatinę taisyklių pagrindiniame paso puslapyje. Dvikalbiai vietovardžiai leidžiami tuose regionuose, kuriuose daugiau nei penktadalis vietinių gyventojų save laiko tautinės mažumos atstovais ir išreiškia norą turėti dvikalbius topografinius ženklus.

Kaip matome, vietovardžių rašymas tiek valstybine, tiek ir mažumų kalba yra įmanomas ir Lenkijoje, ir kitose Baltijos valstybėse, priešingai nei Lietuvoje. Dėl pavardžių rašymo asmens dokumentuose oficiali Lietuvos pozicija panašiausia į Latvijos, o estai ir lenkai yra daugiau pažengę daugia-kultūriškumo srityje.

Pabaigai pateikiame Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos 11 straipsnį:

1. Šalys įsipareigoja pripažinti kiekvieno tautinei mažumai priklausančio asmens teisę savo pavardę (tėvo vardą) ir vardą (vardus) vartoti mažumos kalba bei teisę į tai, kad jie būtų oficialiai pripažinti pagal Šalių teisinėse sistemose nustatytas sąlygas.

2. Šalys įsipareigoja pripažinti kiekvieno tautinei mažumai priklausančio asmens teisę savo mažumos kalba viešai pateikti ženklus, įrašus ir kitą privataus pobūdžio informaciją.

3. Šalys tose teritorijose, kuriose tradiciškai gausiai gyvena tautinei mažumai priklausančios asmenys, remdamosi savo teisinės sistemos reikalavimais, o prireikus ir sutartimis su kitomis valstybėmis, bei atsižvelgusios į konkrečias sąlygas, visumenei skirtus tradicinius vietovių, gatvių pavadinimus, įrašus stengiasi daryti taip pat ir mažumos kalba, jeigu yra pakankamas tokio žymėjimo poreikis.

Geopolitika.lt

www.draugofondas.org

REMKIME DRAUGO FONDA

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

tel: 773-585-9500

LIETUVA IR PASAULIS

Ottawa – lietuviškos Joninių tradicijos

Lietuviškos Joninės Ottawa.

URM nuotr.

Ottawa (URM info) – Ottawa ir Montreal lietuvių bendruomenės kartu su Lietuvos ambasada Kanadoje birželio 23 d. Ottawa surengė Joninių šventę, kurioje beveik šimtas susirinkusių dalyvių prisiminė lietuviškas Joninių tradicijas. Lietuvos ambasadorius Kanadoje Vytautas Žalys padėjo Ottawa Lietuvių Bendruomenės pirmininkei Loretai Gudynaitei-Savitch už puikiai organizuotą šventę,

o Montreal lietuvių kredito unijai „Litas“ už paramą organizuojant Montreal bendruomenės kelionę į Ottawa. Montreal šokių grupės „Gintaras“ šokėjai renginio dalyviams mokė tautinių šokių, Montreal choras atliko lietuviškų dainų programą. Šventei patalpas suteikė Ventos mokykla, kurią 1981 m. Ottawa įkūrė dr. Agota Šidauskaitė, taip pat dalyvavusi renginyje.

Seimas nepritarė prokuratūros ataskaitai

Vilnius (BNS) – Parlamentarai birželio 25 d. nepritarė Generalinės prokuratūros ataskaitai. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas turės tobulinti nutarimo projektą. Pristatydamas praėjusių metų veiklos ataskaitą generalinis prokuroras Darius Valys pabrėžė, kad pernai pirmą kartą Lietuvos istorijoje atskleista daugiau nei pusė nusikalstamų veikų. Ataskaitos duomenimis, pernai Lietuvoje užregistruotos 82,492 nusikalstamos veikos, 2,969 nusikalstamomis veikomis daugiau 2011 m. Ši augimą daugiausia lėmė 2011 metų gruodžio 15 dieną įsigaliojęs Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas. D. Valys taip pat džiaugėsi, kad nuolat auga pasitikėjimas prokuratūra.

Deja, daug faktų liudija, kad šios ataskaitos turinys iš esmės skiriasi nuo tikrovės. Generalinė prokuratūra, užuot ieškojusi, kas iš tiesų nutekino informaciją apie „Snoro“ banką, kartu su Valstybės saugumo departamentu ėmėsi neteisėtų veiksmų prieš FNIT vadovus Vitalijų Gailių ir Vytautą Giržadą; bendradarbiaudama su Rusijos tarnybomis, „sukūrė teroristės“ Eglės Kusaitės istoriją, kuria teismas nepatikėjo; nuolaidžiaudama VSD, prokuratūra nutraukė pulkininko Vytauto Pociūno žūties tyrimą; prokurorai savo sprendimais paneigė 2012 m. gegužės 17 d. Garliavoje vykusį teisėsaugos smurtavimą prieš taikius piliečius.

Ketinama per etiką dėstyti religijų pagrindus

Vilnius (BNS) – Seimas planuoja įpareigoti mokytojus per etikos pamokas dėstyti religijų pagrindus. Pateikta tai numatanti švietimo įstatymo pataisa. Ji sulaukė 33 parlamentarų paramos. Projekto autorius, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos narys Jaroslavas Narkevičius siūlo įstatymu nustatyti, kad tikyba ir etika yra pasirenkamos dorinio ugdymo dalys. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu tikybės (tradicinės religinės

bendruomenės ar bendrijos) dalykas gali būti įtrauktas į jų vaikų ikimokyklinį ugdymą, o religijų pagrindų pažinimas yra etikos programos privalomoji dalis. Tinkamas religinis ugdymas gali daryti didelį poveikį ugdant žmogiškumą ir užkertant kelią vaikų bei jaunimo nusikalstamumui. Teisės departamentas buvo pateikęs išvadą, kad projektas prieštarauja Konstitucijai.

Lietuva raginama tirti slaptus CŽV kalėjimus

Briuselis (ELTA) – Lietuva, perimdama pirmininkavimą Europos Sąjungos (ES) Tarybai, turėtų vykdyti teisinius išipareigojimus ir atnaujinti slaptų JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimų tyrimą, pareiškė tarptautinė nevyriausybinė organizacija „Human Rights Watch“ ir Vilniuje įsikūrusis Žmogaus teisių stebėjimo institutas. „Human Rights Watch“ atstovė ES klausimais Lotte Leicht sakė, kad Lietuva, atsisakydama tirti rimtus kaltinimus žmogaus teisių pažeidimais, išduoda esminius

žmogaus teisių principus. Ji pridūrė, jog ES Tarybai pirmininkaujanti valstybė turi turėti drąsos kovoti su neteisyste ir atlyginti žalą. Įrodymai iš Jungtinių Tautų (JT), Europos Tarybos, Europos Parlamento (EP), žiniasklaidos ir žmogaus teisių organizacijų bei pačios Lietuvos patvirtina, kad Lietuvoje buvo du slapti CŽV kalėjimai. Šiuos kalėjimus JAV naudojo nelegaliai kalinti ryšiais su terorizmu įtariamiesiems asmenims nuo 2001 iki 2006 m.

Padėtis dėl E. Snowden kelia įtampą tarp JAV ir Kinijos

Beijing (ELTA) – Dėl informanto Edward Snowden išvykimo iš Honkongo Kinijos ir JAV santykiuose kilo įtampa. Pekino valstybinis laikraštis gyrė amerikietį už tai, kad „nuplėšė Washington veidmainišką kaukę“. Baltieji rūmai pranešė, kad Kinijos sprendimas leisti E. Snowden išvykti yra vyriausybės pasirinkimas paleisti bėglį, kuriam išduotas teisėtas arešto orderis ir šis sprendimas neabejotinai turės neigiamą poveikį JAV ir Kinijos santykiams. Žinovai teigia, kad nė viena pusė nenori leisti pablogėti santykiams po sėkmingo vadovų Ba-

rack Obama ir Xi Jinping susitikimo. „Kinija nenori, kad tai pakenktų visai situacijai. Centrinė vyriausybė visada išliko rami ir susilaikė nuo savo pozicijų rodymo, nes Kinijos ir JAV santykiai yra svarbūs“, – sakė Kinijos Činghua universiteto profesorius Zhao Kejing. JAV neturi priežasties didinti spaudimo, antraip gali prarasti moralinę paramą. Tuo tarpu Rusija paneigė esanti kaip nors susijusi su E. Snowden kelionių planais ir atmetė Washington kaltinimus, kad Maskva suteikė jam pagalbą.

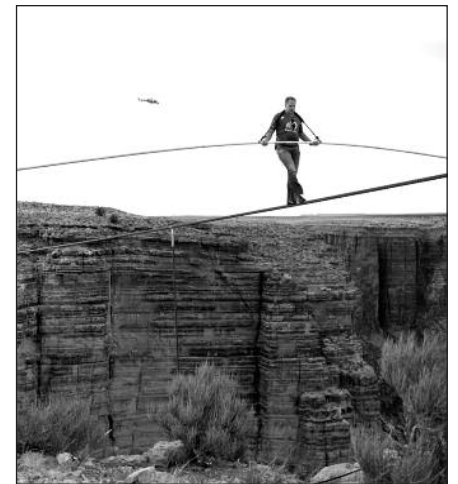
ES atnaujinio derybas dėl Turkijos narystės

Briuselis (BNS) – Europos Sąjungos (ES) ministrai sutiko atnaujinti derybas dėl Turkijos narystės Bendrijoje, nors Vokietija ir kitos šalys priekaištavo Ankarai dėl griežto protestų malšinimo. Airija, kuri šiuo metu pirmininkauja 27 šalių blokui, pareiškė, kad ES ministrai galiausiai susitarė tęsti derybas dėl

Turkijos narystės po trejų metų pertraukos. Turkijos užsienio reikalų ministras Ahmet Davutoğlu gyrė Europos Sąjungos (ES) sprendimą atnaujinti derybas dėl Ankaros narystės Bendrijoje, nors tokiam žingsniui priešinasi kai kurios šalys, įskaitant Vokietiją.

JAV akrobatas įveikė Didįjį kanjoną

Los Angeles (ELTA) – Garsus lino akrobatas Nik Wallenda birželio 23 d. be apsaugos lynu perėjo Didįjį kanjoną Arizona valstijoje – vieną giliausių pasaulyje. Iki šiol tokio veiksmo dar niekas nebuvo atlikęs. 5 centimetrų storio plieninis lynas buvo ištemptas 457 metrų aukštyje virš atkaus Didžiojo kanjono ruožo, rajone, kur gyvena navahų genties indėnai. N. Wallenda prisipažino dar niekada nėjęs lynu tokia aukštyje. 427 metrų nuotoliui įveikti jam prireikė 22 minučių 54 sekundžių. Kvapą gniaužiantį perėjimą stebėjo milijonai kanalo „Discovery“ žiūrovų. „Ačiū, Viešpatie!“ – sušuko lino ėjikas, pasiekęs kitą kanjono šlaitą. Jis pabučiavo žemę. Akrobatas prisipažino, jog eiti buvo sunku dėl labai stipraus vėjo, bet tai buvo didžiausia jo

svajonė. Sumanymas pereiti Didįjį kanjoną kilo dar 2008 m., bet tik neseniai N. Wallenda pavyko gauti navahų genties sutikimą.

S. Berlusconi nuteistas septynerius metus kalėti

Milanas (ELTA) – Buvusiam Italijos ministrui pirmininkui Silvio Berlusconi teismas už lytinius santykius su nepilnamete skyrė septynerių metų laisvės atėmimo bausmę ir uždraudė dirbti valstybės tarnyboje. S. Berlusconi yra laisvėje. Jis ketina apskusti Milano teismo sprendimą. 76-

erių žiniasklaidos magnatas ir šokėja marokietė Karima el-Mahroug, žinoma kaip Ruby, neigia turėję intymių santykių. „Keturis pasipriešinti šiam persekiojimui, nes aš esu visiškai nekaltas“, – po teismo nuosprendžio sakė S. Berlusconi. Jis yra susijęs su dar keliomis bylomis.

„Amnesty International“ protestuoja prieš V. Putiną Suomijoje

Turku (BNS) – „Amnesty International“ birželio 25 d. paragino Rusijos Prezidentą Vladimirą Putiną gerbti žmogaus teises; taip pareikšta po neseniai vykusius susidorojimus su žmogaus teisių gynėjais ir opozicija. Suomijos pietvakariniame Turku mieste birželio 25 d. V. Putinas susitiko su Suomijos Prezidentu Sauli Niinistö derybų dvišalių ir ES bei Rusijos santykių klausimais. Suomijos laikraščiuose žmogaus teises ginanti organizacija paskelbė piešinį, kuriame pavaizduotas V. Putinas su ant burnos užklijuota geltona juosta, ant kurios parašyta „Ko bijai, Putine?“

„Vladimiras Putinas trečiąją kadenciją lydi žiaurus susidorojimas su išraiškos laisve ir kitomis piliečių teisėmis“, – sakoma pareiškimе. Organizacija interneto svetainėje patalpino peticiją, kurioje reikalauja, kad Rusija nevaržytų žmogaus teisių. Pastaraisiais mėnesiais Rusijos pareigūnai atliko kratos šimtuose nevyriausybiniams organizacijoms (NVO) priklausančių biurų, vadovaudamiesi nauju įstatymu, reikalaujančiu, kad finansavimą iš užsienio gaunančios NVO būtų registruojamos kaip „užsienio agentai“.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuvos litui – dvidešimt metų

Išleistos proginės monetos

Proginės litų monetos.

Lietuvos banko nuotr.

Birželio 25 d. Lietuvos bankas į apyvertą išleido 50 litų kolekcinę (proginę) ir 1 lito kolekcinę (proginę) apyvertinę monetas, skirtas Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai. Naujosios monetos Lietuvos banko Pinigų muziejuje buvo pristatytos visuomenei. Renginyje dalyvavusi ir pirmąją proginę kolekcinę monetą iš Lietuvos banko valdybos pirmininko Vito Vasiliausko rankų gavusi Prezidentė Dalia Grybauskaitė teigė, kad ši moneta kartu taps atsakingos ir sąžiningos Lietuvos finansinės politikos simboliu. Lietuva remia Fiskalinės drausmės sutartį bei Stabilumo augimo pakta ir dėsis visas pastangas, jog ši politinė valia būtų įteisinta nacionalinėje teisėje. Valstybės vadovės teigimu, finansinės drausmės laikymasis ir toliau išlieka Europos ekonominio stabilumo ir augimo garantu.

Monetoje pavaizduotas Europos žemynas, dvylika žvaigždžių. „Jau po penkių dienų Lietuva stos prie pirmininkavimo ES Tarybai vairo. Tai didžiulė atsakomybė ir kartu istorinė pareiga mūsų šaliai. Džiaugiuosi, kad šia istorine proga Lietuva turės išskirtinę monetą, simbolizuojančią Lietuvos indėlį stiprinant visą Europos Sąjungą“, – sakė šalies vadovė. D. Grybauskaitė priminė pirmininkavimo svarbą, mat dar kartą Lietuva pirmininkauti galės nebent po 14 metų. Prezidentė pasiūlydė, kad proginę monetą bus galima padovanoti svečiams, ir kiekvienas žmogus galės prisiliesti prie 1 lito apyvertinės, pirmininkavimui ES skirtos monetos.

Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas pabrėžė, kad yra švenčiamas ir 20-asis atkurtojo lito gimtadienis – 1993 m. birželio 25 d. buvo išleisti atkurtoji Nepriklausomos Lietuvos litai, jie tapo tvirta, stabilia ir patikima valiuta. „Prisipažinsiu, ši sukaktis ir ši moneta nėra šiaip gražus sutapimas. Norėjome, kad į platųjį pasaulį ji iškeliautų būtent šiandien, simboliškai paženklinama mūsų nueitą neįtikėtinos pažangos kelią. Prieš 20 metų, kai neseniai atgimusios valstybės išleido į apyvertą pirmuosius atgimusius litus, apie visateisę narystę Euro-

pos Sąjungoje – labai tolimoje ir labai sunkiai pasiekiamoje – tegalėjome tik pasvajoti. O šiandien jau visiškai drąsiai imamės didžiulio naujo darbo – pirmininkauti tai pačiai Europos Sąjungos bendrijai“, – sakė V. Vasiliauskas.

Naujoji Lietuvos banko moneta simbolizuoja mūsų valstybės pažangą ir indėlį stiprinant visą Europos Sąjungą. Birželio 25 d. apyvertą išleistos Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai skirtos 50 litų sidabro monetos reverso centre pavaizduotas Europos Sąjungos žemėlapis, kurį lanku juosia užrašas: „Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai“.

„ES simbolizuoja dvylika žvaigždžių, t. y. aš tarsi norėjau surasti kažkokią paralelę tarp kosmoso ir Europos. Mes žinome, kad iš pirmąkart to sprogo, chaoso, dulkių formavosi žvaigždės, planetos. Taip ir po Antrojo pasaulinio karo iš chaoso – sakykime, mūsų senelių, tėvų minčių chaoso – kūrėsi kažkokia sistema, būtent, ES, kuri simbolizavo pirmąją taiką ir tik paskui – gerą gyvenimą“, – apie savo idėją, kuri įamžinta monetoje, per pristatymą kalbėjo dailininkas Rytas Jonas Belevičius.

„Visa ES, tarsi būdami svečiai už stalo, esame visateisiai svečiai, o ateinančių pusmetį būsime netgi ir šeimininkai“, – pridūrė R. J. Belevičius.

Monetas nukaldino Lietuvos monetų kalykla. 50 litų sidabrinės monetos tiražas – 4,000 vienetų, 1 lito monetos iš vario ir nikelio lydinio – 100,000 vienetų. Kolekcinėse monetose įamžinami svarbūs mūsų valstybės ir pasaulio istorijos įvykiai, žymūs veikėjai, architektūros paminklai.

Pirmąją kolekcinę monetą Lietuvos bankas išleido prieš 20 metų, praėjus kelioms savaitėms po to, kai atkurta Lietuvos Respublika susigrąžino istorinę nacionalinę valiutą. Tai buvo iš vario ir nikelio lydinio nukaldinta 10 litų moneta, skirta Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžiui per Atlantą. Vėliau pradėtos leisti monetos iš tauriųjų metalų – sidabro ir aukso.

Lietuvos banko info

Paroda „Pinigai fotografijoje II“

Lito įvedimo 20-mečio proga Vilniuje atidaryta paroda „Pinigai fotografijoje II“. Joje įdomiais vaizdais atskleidžiami reiškiniai ir įvykiai, susiję su pinigais ir bankais. „Šioje parodoje vienoje ekspozicinėje erdvėje sutelkti skirtingų stilių ir kartų menininkų saviti požiūriai į pinigus puikiai įrodo, kad pinigai gali būti ir meno objektas. Ne vieno fotomenininko darbai skatina iš naujo, kitaip pažvelgti į pinigus, atrasti naujas, netradicines jų pritaikomumo perspektyvas ir net pasiūlyti įkvėpimo kasdieniui veiklai“, – sako Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas.

2013 m. birželio 25 d. sukako 20 metų, kai, Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, buvo įvestas litas. Ta proga Lietuvos banko Pinigų muziejus su Lietuvos fotomenininkų sąjunga ir Lietuvos spaudos fotografų klubu surengė parodą-konkursą „Pinigai fotografijoje II“, ji dvi savaites veiks Vilniuje, „Prospekto“ galerijoje (Gedimino pr. 43). Joje rodoma 50 nuotraukų, išrinktų iš 400 konkursui pateiktų fotografijų.

Vertinimo komisija, sudaryta iš Lietuvos banko ir Lietuvos fotomenininkų sąjungos atstovų, I vietą skyrė Stanislovo Bagdonavičiaus fotografijai „Natiurmortas su 200 Lt“ (2013 m.), II vietą – Virgilijaus Usinavičiaus fotografijai „Pirmosios aukos sąjūdžiui“ (1988 m.). III vieta skirta net trimis fotografijoms: Jolantos Kliestutės fotografijai „Atodangos“ (2013 m.), Modesto Patašiaus „Banknotų padirbimas įstatymu draudžiamas“ (2010 m.) ir Monikos Uldukyčės „Kitas pinigų gyvenimas I“ (2013 m.). Lietuvos banko skatinamasis apdovanojimas atiteko Virgilijui Usinavičiui už 6 fotografijų ciklą „Talonų pabaiga“ (1992 m.).

Iš daugiau kaip 400 konkursui pateiktų fotografijų į parodos katalogą, išleista Lietuvos banko, pateko 97 darbai, sukurti 39 autorių. Jų kūrinų geografija labai plati – fotografijos darytos ne tik mūsų šalyje, bet ir tolimiausiuose pasaulio kampeliuose. Pirmąkart parodą „Pinigai fotografijoje“ Lietuvos banko Pinigų muziejus kartu su Lietuvos fotomenininkų sąjunga surengė 2002 m., švenčiant Lietuvos banko įsteigimo 80-metį. Joje dalyvavo 45 kūrėjai iš įvairių šalies regionų. Išleistas ir parodos katalogas, į kurį buvo atrinkti 164 darbai.

Lietuvos banko info

Paroda „Pinigai fotografijoje II“.

Lietuvos banko nuotr.

Valiutų santykis (2013 m. birželio 26 d.)

1 USD (JAV doleris) – 2,63 LTL
1 EUR (euras) – 3,45 LTL
1 AUD (Australijos doleris) – 2,43 LTL
1 CAD (Kanados doleris) – 2,50 LTL
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,06 LTL
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,03 LTL

Pradedame naują skiltį – „Klausiamė kunigo“

Kiekvienam tikinčiajam iškyla įvairiausių tikėjimo klausimų, bet atsakymas, kurį suranda Katalikų Bažnyčios katekizme arba Šv. Rašte, galbūt nėra pilnai suprantamas, aiškus. Šio skyrelio tikslas, remiantis Bažnyčios mokymu ir kunigo patirtimi bei nuomone, pasistengti atsakyti klausiančiajam kuo suprantamiau.

Kelios pirminės nuostatos:

- Klausimai gali būti anoniminiai.
- Jie turi būti susiję su krikščionių katalikų tikėjimu.
- Nepriimtina kaltinimo ar šmeižto forma – nei Katalikų Bažnyčiai, nei pavienių asmenų atžvilgiu.
- Yra konkretūs ir aiškiai suformuluoti.
- Redakcija pasilieka teisę nuspręsti, kuriuos klausimus skelbti, o kuriuos ne.

1. Ar mums verta skaityti Šv. Rašto Senąjį Testamentą? Juk jis skirtas ne mums, bet „išrinktajai“ žydų tautai.

„Senojo Testamento išganymo tvarka buvo skirta parengti visą Atpirkėjo Kristaus ir Mesijo karalystės atėjimą, pranašiška jį paskelbti (plg. Lk 24, 44; Jn 5, 39; 1 Pt. 1, 10) ir įvairiais ženklais išreikšti (plg. 1 Kor 10, 11). Senojo Testamento knygos dėl žmonių giminės būklės prieš Kristaus atnaujinto išganymo laikus visiems suteikia Dievo ir žmogaus pažinimą bei parodo, kaip teisingas ir gailestingas Dievas elgiasi su žmonėmis.“ (*Dei Verbum*. Vatikano II Susirinkimo Dogminė konstitucija apie Dievo Apreiškimą).

Bibliją galima skaityti mažų mažiausiai trimis būdais – kaip Tikėjimo Knygą, kaip tiriamąjį tekstą ir kaip literatūros kūrinį. Kiekvienas iš jų turi savas taisykles ir teikia savitą malonumą bei džiaugsmą. Idealus variantas, be abejo, yra tada, kai tarp šių trijų nebelieka plyšių ir jie eina išvien.

Tik taip įmanomas tas „bendras ir platus žvilgsnis“. Pradžioje – pirmą kartą skaitant – labai sunku, tačiau kažkokiu metu viskas staiga pradeda susidėti į vietas ir pati Biblija, savo kontekstu, tuo kas perskaityta anksčiau – pradeda save aiškinti.

„Dievas, abiejų Testamentų knygų įkvėpėjas ir autorius, taip išmintingai sutvarkė, kad Naujasis slypi Senajame, o Senasis atsiskleidžia Naujajame. Visos Senojo Testamento knygos, išties ištrauktos į evangelinį skelbimą, įgyja ir parodo visą savo reikšmę Naujajame Testamente (plg. Mt 5, 17; Lk 24, 27; Rom 16, 25–26; 2 Kor 3, 14–16), kuri savo ruožtu jos nušviečia ir paaiškina.“ (*Dei Verbum*. Vatikano II Susirinkimo Dogminė konstitucija apie Dievo Apreiškimą).

2. Kodėl katalikai meldžiasi šventiesiems?

Katalikų Bažnyčios Katekizmas rašo: 956 Šventųjų užtarimas „Dangaus gyventojai, būdami tvirtiau suvienyti su Kristumi, didina visos Bažnyčios šventumą [...]. Jie nesiliauja užtarę mus prieš Tėvą, aukodami nuopelnus, kuriuos įgijo žemėje per vieną Dievo ir žmonių Tarpininką, Jėzų Kristų [...]. Dėl to jų broliškas rūpestis nepaprastai gebsti mus silpnus.“

Katalikai meldžiasi Dievui, prašant šventųjų užtarimo. Dažniausiai žmonės pradeda garbinti šventuosius ar Dievo Motiną Mergele Mariją, pamiršdami patį Dievą, tarsi jį „nustumdami“ į šalį. Per šventuosius ir jų pavyzdį, mes turime labiau artėti prie Dievo.

Kun. Gediminas Keršys

Savo klausimus siųskite redakcijai el. paštu: redakcija@draugas.org arba paprastu paštu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5532

Istorinės generolo leitenanto Maksimo Katche laidotuvės

Sėdi (iš kairės): majoras I. Musteikis, generolas M. Katche, generolas L. Radus-Zenkavičius, pulkininkas K. Kleščinskis, pulkininkas leitenantas M. Velykis, generolas S. Nastopka. Stovi (iš kairės): kapitonas B. Jakutis, majoras J. Čaplikas, pulkininkas leitenantas K. Ladiga, leitenantas A. Skirpstūnas, kapitonas B. Giedraitis, vyr. leitenantas J. Lanskoronskis 1920 m. Nuotraukos iš **Ladigų šeimos archyvo**.

ANTANAS SEIBUTIS

1933 metų birželio 25-ąją Biržų laikraštis „Biržų žinios“ išspausdino didelį straipsnį apie birželio 10-ąją mirusio atsargos generolo leitenanto Maksimo Katche laidotuves.

Ats. generolo M. Katche laidotuvės

„Birželio mėnesio 14 dieną ats. generolo Katche kūnas buvo padėtas Ev. Liuteronų bažnyčioje. 12 valandą jau buvo atskridusi lėktuvų eskadrilė apsižvalgyti. Geležinkeliu atvažiavo visas batalionas kariuomenės. Po pietų automobiliais atvyko aukštų karininkų dalyvauti laidotuvėse.

Apie 15 valandą jau pradėjo žmonės rinktis prie bažnyčios. Prieš bažnyčią išsirikiavo karių batalionas ir kariškas orkestras. Į bažnyčią suėjo velionio giminės, artimieji ir kariuomenės atstovai. Gedulingas pamaldas atnašavo kun. Šernas.

Lygiai 5 val. p. p. išnešė karstą iš bažnyčios ir prasidėjo gedulinga orkestro garsų lydima eisena kapų link. Žmonių tiek buvo prisirinkę, kad užsikimšusi buvo visa Vytauto gatvė. Laidotuvių eisenos metu virš miesto skraidė eskadrilė lėktuvų, kurie, vartydamiesi saulės spinduliuose, savo garsu propelerių ūžesiu atsisveikino paskutinį kartą su velioniu.

Kapuose prie velionio karsto pasakė graudų paskutinį žodį kun. Šernas. Visuomenės vardu tarė paskutinį atsisveikinimą diviziono vadas generolas Tamašauskas. Jis priminė velionio nuopelnus mūsų kariuomenei ir laimėjimus kovose dėl mūsų nepriklausomybės. Apgailestavo, kad velionis iš tų kilnių kovų grįžo invalidas.

Toliau atsisveikino plk. lt. Paškevičius D. L. K. Mindaugo pulko vardu. Jis nupasakojo, kad pulke velionis buvo instruktoriumi ir kad jo paskleistomis karo mokslo žiniomis mindaugėnai pasinaudojo ir dabar gali didžiuotis turėdami vėliavą su vyties ordino kaspinu.

Dr. Mikelėnas nupasakojo velionio biografiją ir Biržų visuomenės vardu pareiškė gailėsčio dėl taip nusipelnusio mūsų tautai žmogaus mirties. Paskutinio gedulingo maršo ir giesmės metu supiltas naujas aukštas kapas buvo apdėtas dideliais ir gražiais vainikais.

Tebūnie lengva Lietuvos žemelė.“

Generolas Maksimas Katche gimė 1879.11.05 Joniškyje. 1897 m. baigė Vladimiro karo mokyklą Petrapilyje. Po studijų Petrapilyje 1899 m. gavo leitenanto laipsnį. Dalyvavo rusų-japonų kare. 1908–1911

m. dirbo Vilniaus karo mokykloje. Pirmojo pasaulinio karo metu dalyvavo kovose su vokiečiais Lietuvoje, Lenkijoje, Gudijoje, buvo pulko vadas. Už nuopelnus kovose apdovanotas Jurgio kryžiumi.

1918 m. grįžo į Lietuvą ir 1919.04.16 įstojo į Lietuvos kariuomenę. Daug nusipelnė dalyvaudamas kovose dėl Lietuvos laisvės: pagal jo sudarytus operatyvinius planus paimtas Panevėžys ir daugelis kitų Lietuvos miestų ir vietovių.

1919 m. buvo Panevėžio atskiro bataliono (vėliau 4 pėst. pulko) instruktorius, brigados vadas, II diviziono vadas. 1920 m. Suvalkų derybose dalyvavo kaip karo atstovas ir lietuvių delegacijos pirmininkas. 1921.07.13 paskirtas Generalinio štabo viršininku.

1921.04.01 suorganizavo Aukštųjų karininkų kursus ir buvo jų pirmasis viršininkas.

1922.10.07 dėl silpnos sveikatos išėjo į pensiją. Apdovanotas 5 ir 4 laipsnio Vyčio kryžiaus ordinu. Bendradarbiavo „Mūsų žinyne“. Apsigyvenęs Biržuose, čia ir mirė 1933.06.10.

M. Katche buvo vedęs biržietę Bertą Jansonaitę ir todėl buvo palaidotas senosiose Biržų ev. reformatų kapinėse Jansonų šeimos kapavietėje. Taip susiklostė, kad nėra jokio ženklo, parodančio apie generolo laidojimo vietą, ji išliko tik giminių ir to meto liudininkų prisiminimuose.

2012 metų spalio 31-ąją dieną Jansonų šeimos kapavietėje generolo leitenanto Maksimo Katche atminimui buvo padėtas vardinis Lietuvos kariuomenės vado generolo Arvydo Pociaus vainikas. 2009 m. paskirtas kariuomenės vadu A. Pocius didelę reikšmę skiria ne tik šių dienų karinėms realijoms, bet nori, kad būtų gerai žinoma Lietuvos kariuomenės istorija, ją kūrė, jai vadovavę kariškiai.

A. Pocius yra aktyvus taip vadinamo generolų klubo narys, aktyviai domisi karybos istorija, savo pirmtakų veikla. Tad pagerbti Biržuose palaidotus generolus jis ir užsakė savo vardinius vainikus.

Maksimo Katche pagerbimas Jansonų šeimos kapavietėje.

DIDYSIS POKALBIS

Ministras L. Linkevičius:

„Lietuva yra sėkmės istorija“

Ministras L. Linkevičius siūlo dažniau pasidžiaugti tuo, ką esame pasiekę.

A. Vaškevičiaus nuotr.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Jau netrukus, liepos 1-ąją Lietuva pradės pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai. Apie tai, kokie iššūkiai ir perspektyvos laukia Lietuvos ir jos žmonių, o taip pat apie santykius su kaimynais ir apie Lietuvos įvaizdį pasaulyje papasakojo neseniai Marijampolėje apsilankęs užsienio reikalų ministras **Linas Linkevičius**.

– Pirmininkavimas ES jau čia pat. Kas laukia Lietuvos po liepos 1-osios?

– Pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai dar nepradėjome, bet intensyvūs paruošiamieji darbai jau seniai vyksta. Pagal Lisabonos susitarimus ši Taryba per metus turi beveik 300 posėdžių, tad fiziškai juose visuose dalyvauti vienas žmogus niekaip negali. Baronienė Catherine Ashton, Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrė jau ne kartą yra prašiusi mūsų pagalbos, nes pagal protokolus ją pavaduoja dabar Tarybai pirmininkaujančios Airijos užsienio reikalų ministras, o jei ir jis negali, tada man tenka šis darbas.

Jau du kartus teko vesti tokius posėdžius – vienas buvo surengtas Čilėje, kur sprendėme Pietų Amerikos problemas, kitas – Kazachstane. Žinoma, įtampos yra, bet pasiruošimo darbai vyksta kryptingai ir sėkmingai, Europos Sąjungos pareigūnai, atvykstantys mūsų vizituoti iš Briuselio, sako, kad viskas yra gerai ir pagal planą. Yra problemų dėl naujos Europos Sąjungos finansinės perspektyvos, bet airiai bando tas problemas spręsti – jei jiems nepavyks, tada mūsų Vyriausybei teks su Europos Sąjungos parlamentu spręsti ir ieškoti susitarimo. Be to, jau nuo liepos 1-osios Europos Sąjungos narių skaičius išaugs iki 28, nes tądien prisijungia ir Kroatija.

Kas gi yra tas pirmininkavimas? Kai apie tai aiškinu, tai sakau, kad čia kaip krepšinyje – pats žaidimas jau išrastas, tik reikia dabar sumaniai teisėjauti ir to žaidimo nesugadinti. Įvairiose darbo grupėse yra atrinkta apie 1,500 mūsų žinovų, kuriems teks parengti daugiau kaip 500 teisės aktų, norime, kad ten būtų įvairių nacionalinių aspektų. Tai nemažas iššūkis tokio dydžio šaliai kaip Lietuva. Mūsų ministerija kartu yra ir užsienio prekybos, ir Europos reikalų ministerija, o kitose šalyse tai yra atskiros ministerijos, tad tenka spręsti ir kitus klausimus. Štai man teks vykti į Indoneziją,

kur Balio mieste bus sprendžiamas Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) likimas – ne visos šalys palaiko šią organizaciją, jos ateitis nėra aiški, reikia ieškoti sprendimų.

– Kaip klostosi santykiai su Lietuvos artimiausiais kaimynais – Baltarusija, Rusija, Lenkija? Dabar dažnai sakoma, kad tie santykiai anksčiau buvo geresni. Kokios jų perspektyvos?

– Vos prieš dvi dienas Kaliningrado srityje du kartus susitikau su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergejumi Lavrovu, kalbėjomės daug ir konstruktyviai. Žinoma, yra klausimų, kur mūsų nuomonės iš esmės skiriasi, bet reikia kalbėtis, reikia teigiamos atmosferos. Kalbėdami vien apie skirtumus ir prieštaravimus, mes niekur nenueisime. Bet kartu noriu pabrėžti, kad nieko nedarysime principų, interesų, Lietuvos valstybės sąskaita.

Taip pat yra ir su Baltarusija, ir su Lenkija. Daug padaryta, kad pasienio su Baltarusija ir Kaliningrado sritimi gyventojams iš abiejų pusių būtų palengvintas sienos kirtimo režimas, dokumentai paruošti. Mūsų konsulinės įstaigos išduoda labai daug vizų, neseniai atidarėme 14 naujų vizų centrų Rusijoje, kad žmonėms būtų patogiau gauti vizas arčiau jų gyvenamosios vietos, tiek pat vizų centrų atidarėme ir Ukrainoje.

Statistika rodo, kad Minske per dieną išduodama apie 1,000 Lietuvos vizų, konsulas vienai vizai turi vos pusantros minutės, o dar ir Gardine tos vizos išduodamos – jų visų išduodame daugiau nei lenkai ar latviai. Iš viso per metus Lietuva išduoda apie 420,000 Šengeno šalių vizų, ir pagal šį rodiklį esame 10 vietoje visoje Europos Sąjungoje. Vien Kaliningrado srities gyventojai per metus gauna apie 100,000 vizų, pusė iš jų – ilgalaikės, apie trečdalis – nemokamos, jas gauna vaikai, jaunimas, pensininkai, kultūros, meno darbuotojai ir panašiai. Tai tik įrodo mūsų pastangas turėti gerus santykius su kaimynais, būti atvirais.

Kokie tie mūsų kaimynai būtų, reikalingas dialogas. Taip pat ir su Lenkija – priėmiau neseniai grupę šios šalies žurnalistų, labai atvirai ir nuoširdžiai pasikalbėjome. Priminiau jiems, kad Lietuva yra vienintelė šalis pasaulyje, kur lenkai gimtąja kalba gali gauti pilną išsilavinimą nuo vaikų darželio iki aukštosios mokyklos. Skaičiuojama, kad pasaulyje gyvena apie 20 milijonų lenkų, įvairiose šalyse iš viso yra 170 lenkų mokyklų, ir didesnė pusė iš jų – būtent Lietuvoje, nors mūsų šalyje jų gyvena apie 200,000. Su lenkais saugumo prasme esame vienoje valtyje, viename regione. Reikia matyti visumą, kad bendro paveiklo neužgožtų smulkmėnos.

– Kokia jūsų nuomonė apie emigraciją, taip pat apie dvigubą pilietybę?

– Mano dvi dukros baigusios mokslus šiuo metu gyvena ir dirba užsienyje, bet aš žinau, kad jos neliks tenai ir ateityje sugrįš į Lietuvą. Pasaulis gerokai pasikeitė, ir jei prieš kokius dvidešimt penkerius metus išgirdavome, kad kažkas išvažiuoja į Ameriką, tai atrodė, jog daugiau to žmogaus nematysime – dabar tikrai taip nėra. Žmonės migruoja, ir nereikia iš to daryti didelės problemos. Esu optimistas ir manau, kad nemažai išvažiavusiųjų grįš. Kalbėdamas apie dvigubą pilietybę noriu pabrėžti, kad mūsų, lietuvių pasaulyje yra per mažai, kad dar dalintumės, skirstytumės ar pavydėtume pilietybės. Aš pats dirbdamas ambasadoriumi dešimt metų gyvenau Belgijoje, aktyviai įsitraukiau į vietos lietuvių bendruomenės gyvenimą, ir man atrodo, kad svetur gyvenantys lietuviai Lietuvą myli netgi labiau nei čia, vietoje. Taip jau yra, kad mūsų psichologija tokia, kad mums labai būdinga ta saviplaka.

– Esate jau trečią kartą ministras. Koks dabar yra tas trečiasis kartas, kuo jis skiriasi nuo ankstesnių? Kokia ministro darbotvarkė, koks laisvalaikis?

– Pirmąkart krašto apsaugos ministru tapau Prezidento Algirdo Brazausko pakviestas dar 1993-ųjų rudenį. Buvo įtemptas laikas, savanorių maištas, o man tada buvo vos 32-eji metai. Daug ką padėjome nuo nulio, nes XX amžiaus pabaigoje kurti kariuomenę buvo nemažas iššūkis, o ir sovietinėje Lietuvoje užsienio reikalų ministerijos, žinoma, nebuvo. Tada buvo padėti pagrindai Baltijos batalionui, kitoms struktūroms, kurios sėkmingai veikė. Po to krašto apsaugos ministru dirbau 2000–2004 metais, tada ruošėmės narystei NATO, reikėjo sutvarkyti visą teisinę bazę, daug visko padaryti.

Dabar darbo grafikas taip pat labai įtemptas, vos spėju suktis. O geriausiai pailsiu ir išsikraunu vairuodamas automobilį, kai galiu atsipalaiduoti, pamąstyti, taip pat mėgstu žaisti šachmatais kompiuteriu. Gaila, nebelieka laiko tenisui ar dviračiui, o tai labai mėgdavau anksčiau. Kažkada teko sportuoti, užsiiminėjau šuoliais su kartimi, per savaitę būdavo devynios treniruotės, bet trauma viską užbraukė.

– Koks yra Lietuvos įvaizdis pasaulyje, kaip ji yra vertinama?

– Tas įvaizdis tikrai nėra prastas, kaip kartais čia yra piešiama. Esame vertinami išties gerai, esame tarsi sėkmės istorija, ir dažnai mus pavadina geru pavyzdžiu kitoms šalims. Manau, kad tikrai turėtume ir patys labiau ir dažniau tuo pasidžiaugti.

Lietuvos vaikų globos būrelis kviečia atverti širdį vaikui su negalia ar vargingai gyvenančiam vaikučiui Lietuvoje.

Auka vienam vaikui paremti per metus – 360 dol. (t. y. 30 dol. per mėnesį). Rėmėjas gauna vaiko adresą, nuotrauką, jei nori gali su vaiku (šeima) susirašinėti, bet tai – nebūtina. Kviečiame pasirinkti vaikučią, kurį norėtumėte paremti, ir atsiųskite savo vardą, pavardę, adresą, tel. numerį bei

Eugenijus

Danielius

Mantas

„Saulutė“ ieško Vilties spindulėlių

el. pašto adresą.

Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos išrašyti: „Saulutė“ arba „Sunlight Orphan Aid“, siųsti adresu: 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439.

Pasiteirauti galite tel. 630-243-7275 arba tel.

630-243-6435.

Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ tinklalapio adresas: www.sunlightorphanaid.org

Iš anksto dėkojame už paramą vaikams.

„Saulutės“ info

Austėja

Gedvydas

Nojus

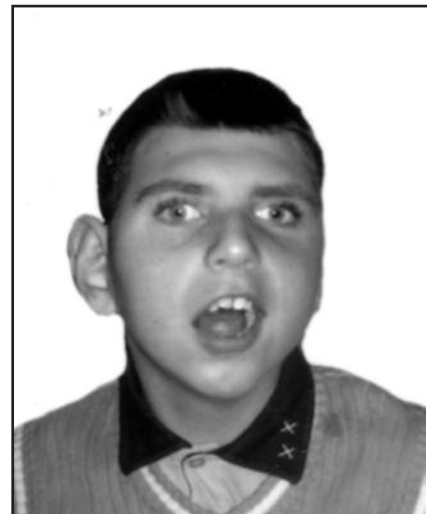
Augustinas

Fausta

Marius

Liutauras

Domantas

Kajus

Deimantas

Mangirdas Leonas

Modestas

A tsiprašiau savo kelionės draugų ir iš visos širdies padėkojau Olegui už atvirą grįžtamąjį ryšį. Ne kiekvienam užtenka drąsos taip atvirai pasidalyti savo jausmais. Šitaip jis man suteikė galimybę keistis. Aš pasiūliau Olegui važiuoti priekyje ir pažadėjau nuo šiol išsiklausyti ir paisyti abiejų draugų nuomonės. Nuo tos akimirkos mes nebeturėjome pagrindinio panašios pokalbiams. Visą likusį kelią iki Hiustono stebėjau Olego motociklo galinio žibinto šviesą ir jaučiausi jam dėkingas už atvirumą.

Hiustone mus pasitiko Arūnas ir ištesėjo duotą pažadą – surengti puikų laisvalaikį. Visą dieną paskyrėme pažinčiai su Hiuston, o vakare pažinome šio didmiesčio naktinį gyvenimą.

Išimtinai apsilankymas NASA kosminių skrydžių valdymo centre. Kuris berniukas nėra vaikystėje svajojęs tapti kosmonautu? Žmogaus kelionės į kosmosą simbolizuoja nuo neatmenamų laikų gyvojančią svajonę įveikti gravitacijos jėgą ir pažinti kitus pasaulius. Astronautus laikau nepaprastos drąsos žmonėmis, kurie vardan svajonės pasirengę rizikuoti gyvybe. Ir čia didžiausią prizą gauna tas, kuris būna pirmas – visi žino J. Gagarino pavardę, nes jis pirmasis įveikė Žemės orbitą, prisimename N. Armstrongą, nes jo batai pirmą sykį palietė Mėnulio paviršių. Bet mažai kas žino kitų kosmoso didvyrių pavardes. Skrydžių ir kosmosą pavyzdys puikiai patvirtina taisyklę – yra lyderiai ir yra sekėjai. Siek ir nebijok būti pirmas.

Vaikštinėjome po kosminio palydovo vidų, apžiūrėjome 7 tonas sveriančius kosminių raketų varik-

Svajonės link

vienos įkvepiančios kelionės istorija

DARIUS ČIBONIS
24

lius, lankėmės skrydžių valdymo centre. Ypatingą išpūdį paliko skrydžių valdymo centro gido pasakojimas. Geraširdis senukas su meile pasakojo apie kosminių skrydžių istoriją, aprodė kosminių skrydžių istorijos pradžioje naudotą įrangą. 1968–1972 metais amerikiečiai 9 kartus išsilaipino Mėnulyje. Pirmiesiems skrydžiams valdyti buvo naudojami du IBM kompiuteriai, kurie užėmė apie 60 kvadratinių metrų patalpą ir kurių galimumas tuo metu siekė vos po 200 kilobaitų!

Nebuvo interneto ir mobiliojo ryšio – skrydžių koordinatėms grei-

tai apskaičiuoti buvo naudojami rankiniai kalkuliatoriai. Čia geriau nei kitur pajauti didžiulį technikos pažangos greitį.

PLIENO BROLIAI LUIZIANOS VALSTIJOJE

Mūsų kelias iš Hiustono driekėsi link Baton Ružo miestelio Luizianos valstijoje, kur mūsų laukė senas Silverijaus draugas Deividas. Deividas eina garbingas pareigas *Turner Industries* kompanijoje, kuri prieš kelerius metus organizavo statybos darbus „Mažeikių naftoje“. Deividas ir grupė kitų amerikiečių apie penkerius metus praleido Lietuvoje, čia įsigijo motociklus ir visą tą laiką aktyviai keliavo po Europą bei buvo *HarleyDavidson Club Baltija* klubo nariai.

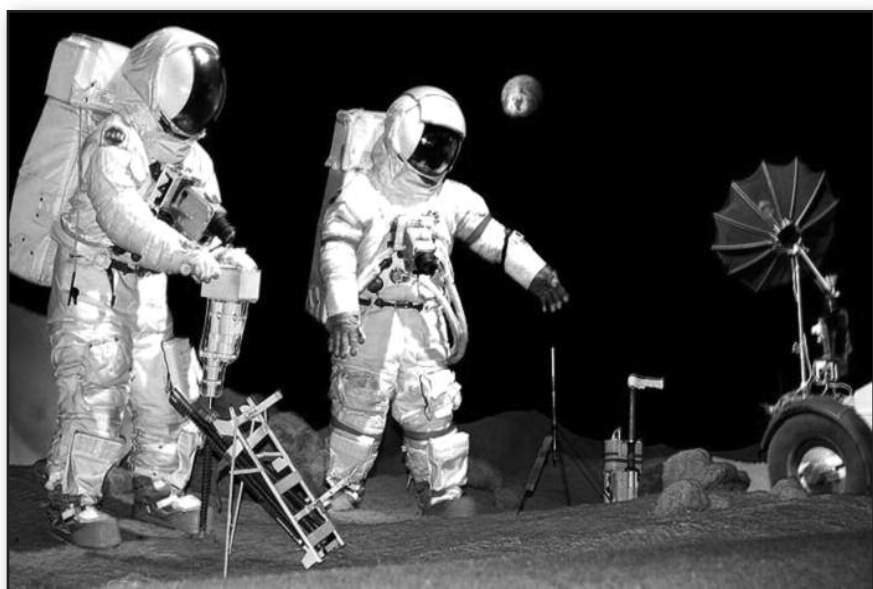
Ivažiavus į Luizianą, kraštovaizdis smarkiai pasikeitė: Teksaso lygumas pakeitė džiungles primenantį žalumą, važiuojame dešimčių mylių ilgio tiltu, nutiestu virš Luizianos pelkių, kuriose knibžda krokodilų, aligatorių ir gyvačių. Keletą gyvatelių nufotografavome pakelės poilsio aikštelėje, tiesiai šalia pėsčiųjų takelio. Ant tako šokinėjo žvirblis dydžio žiogai ir nors saulė nešvietė, oras buvo labai šiltas ir drėgnas. Jautėsi okeano kaimynystė.

Baton Ružo miestelį pasiekėme jau sutemus. Užsukome į degalinę palaukti, kol atvyks Deividas ir parodys mums kelią iki savo namų. Azijietiško gymio degalinės operatorius mandagiai pasiteiravo, iš kur mes esame. Raiškiu balsu ištarėme Lithuania, bet jis atrodė sumišęs. Tuomet parodėme ant Silverijaus liemenės nugaros antsiuvą su Lithuania užrašu. Vaikinukas kvailokai šypsosi ir klausė – kur tai yra. Atsaciau jam anglų kalba – Europoje. O jis manęs klausia: „euro-

toje?” Prieš pat kelionės pabaigą mes sutikome žmogų, kuris ne tik nežinojo Lietuvos, bet ir Europos pavadinimas jam nieko nesakė. Ką gi, šalis didžiulė ir visokių joje gyvena žmonių...

Bus daugiau

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkaustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietas:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.: 708-907-3000
Siuntinių paėmimas iš namų: 630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.: 8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

CHIRURGAJAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

**PRENUMERUOKIME IR
SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!**
„Draugą“ galite užsisakyti ir
internetu:
www.draugas.org

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Maltos mėsos patiekalai

Aluje kepti maltiniai su voveraičių įdaru

Reikės: 1,5 sv maltos kiaulienos, 1 kiaušinio, 2 piene mirkytų juodos duonos riekelių, trupučio kiaulienos prieskonių, 2–3 šaukštų krakmolo, 1 svogūno, šaukšto sviesto, 2 puodelių alaus.

Įdarui: 1 svogūno, 1 puodelio voveraičių, 1 šaukšto sviesto, 1,5 šaukšto krakmolo, druskos.

Mėsą sumaišykite su kiaušinio plakiniu, duonos riekelėmis, prieskoniais, krakmolu ir svieste pakepintais svogūno kubeliais. Įdarui svieste pakepinkite susmulkintą svogūną su voveraitėmis, paskaninkite druska, sumalkite mėsmale ir sumaišykite su krakmolu. Formuokite maltinius įdėdami po šaukštą įdaro. Maltinius sudėkite į skardą, supilkite alų ir kepkite 425° F temperatūros orkaitėje apie 1 valandą. Maltinius patiekite su bulvių koše ir šviežiomis daržovėmis.

Įvairiaspalviai kiaulienos rutuliukai

Reikės: 2 sv maltos kiaulienos ir jautienos, 1 svogūno, 1 kiaušinio, 2 piene išmirkytų batono riekelių, 2 šaukštų švelnaus pomidorų padažo, 5–6 šaukštų sezamo sėklų, 1,5 puodelio razinų, vienos mažos oranžinės paprikos, prieskonių maltai mėšai, druskos, aliejaus.

Susmulkinkite svogūną ir apkepkite keptuvėje su aliejumi. Į maltą mėsą įmaišykite išplaktą kiaušini, sumaltą batoną, svogūnus, pomidorų padažą, paskaninkite druska, prieskoniais, gerai išmaišykite, jeigu reikia, įpilkite truputį vandens (mėsa turi lipti prie rankų). Susmulkinkite nuplautas razinas ir papriką. Iš mėsos formuokite nedidelius kukuliukus ir apvoliokite vienus sezamu sėklose, kitus – razinose ar paprikose. Suverkite ant medinių iėsmelių, kepkite orkaitėje, suvynioję į foliją ir įdėję gabalėlį sviesto arba folija uždengę kepimo formą.

„Klasikiniai“ balandėliai – dolmas

Graikai nuo seno gamindavo patiekalą, kurį vadindavo – „Figos lapų vyniotiniu“. Vyno šalyje vynuogių lapai būdavo plačiai naudojami maistui. Iš jų graikai gamindavo įvairius patiekalus. Tiek į šviežius, tiek ir marinuotus vynuogių lapus vyniodavo maltą mėsą arba ryžius, apliedavo juos plaktais kiaušiniiais bei citrinos sultimis.

Bet kokias daržoves, kurias galima kuo nors prikimšti, kitaip tariant įdaryti, graikai įdarinėjo. Prie tokių daržovių priklauso ankštiniai pipirai, moliūgai, pomidorai, agurkai ir visokiausi dideli lapai. Labai skanu įvynioti į žiedinių kopūstų lapus. Pabandykite!

Šie „klasikiniai“ balandėliai ruošiami panašiai kaip ir mūsiškiai. Graikai įdarui naudoja 1–2 žalius arba kietai virtus kiaušinius, petražolių, druskos, pipirų, 1–2 šaukštus pomidorų pastos, grietinės arba jogurto, krapų, citrinos sulčių. Geriausiai

imti jaunus vynuogių lapelius, juos apvirinti, įdėjus įdaro, suvynioti ir apkepti. Po to troškinti su prieskoinėmis daržovėmis. Pabaigoje įdėti grietinės arba tik pomidorų padažo.

Kiaulienos kepsniai su džiovintomis slyvomis

Reikės: 1 sv maltos kiaulienos, 4 kiaulienos šonkauliukų, 2 kiaušinių, 4 morkų, 4 šaukštelių kmynų, 35 džiovintų slyvų, druskos, pipirų, svogūnų pagal skonį, aliejaus kepti.

Kmynus užpilkite karštu vandeniu. Į kiaulieną įmuškite kiaušinius, įberkite druskos, pipirų, sudėkite pakepintus svogūnus ir nusunktus kmynus. Paruoštą mėsą gerai išmaišykite ir formuokite 4 kepsnius, į kiekvieną įsmeigdami šonkauliuką. Pakepkite juos įkaitintame aliejuje. Į puodą sudėkite griežinėliais pjaustytas morkas, kepsnius, slyvas, užpilkite vandeniu (kad apsemtų slyvas), įberkite druskos ir troškinkite ant mažos ugnies apie 30 minučių. Kepsnius patiekite su gruzdintomis bulvėmis, morkų ir česnakų salotomis, konservuotais kukurūzais bei žirneliais.

Maltos kiaulienos apkepas su virtomis bulvėmis

Reikės: 1 sv maltos kiaulienos, 7–8 virtų bulvių, 2 svogūnų, trupučio druskos, juodųjų pipirų, aitriųjų paprikų, šaukšto sviesto, 2 šaukštų miltų, 2 puodelių pieno, pusės puodelio baltojo vyno, pusės puodelio grietinės arba grietinės, trupučio fermentinio sūrio.

Svogūnus smulkiai supjaustykite ir kepkite kartu su malta kiauliena, kol mėsa apkeps. Įberkite druskos, pipirų. Padažui keptuvėje ištirpinkite sviestą, jame pakepinkite miltus, pamažu maišydami įpilkite vyną, pieną, grietinėle, įberkite druskos, pipirų ir užvirkite. Indą, skirtą kepti, išklorkite griežinėliais supjaustytomis virtomis bulvėmis ir sluoksniais dėkite mėsą, po to vėl bulves, ir vėl mėsą. Ant kiekvieno mėsos sluoksnio užpilkite karšto padažo. Kai sudėsite visus produktus, supilkite visą likusį padažą, pabarstykite fermentiniu sūriu ir kepkite orkaitėje apie vieną valandą. Valgykite su šviežiomis daržovėmis.

Kepsniai su tarkuotomis bulvėmis

Reikės: 1 sv maltos jautienos, 5

nedidelių bulvių, 2 kiaušinių, trupučio druskos, pipirų, 5 šaukštų aliejuje pakepintų svogūnų.

Bulves stambiai sutarkuokite. Tarkius sudėkite į mėsą, įmuškite kiaušinius, įberkite druskos, pipirų, sudėkite pakepintus svogūnus ir išminkykite. Suformuokite 5 kepsnius, sudėkite į aliejumi pateptą skardą ir kepkite 400° F karštumo orkaitėje apie 45–50 minučių. Patiekite su šviežiais agurkais ir pomidorais, virtais žirneliais. Galima užpilti grietinės ar majonezo.

Maltos veršienos kepsniai

Reikės: 1,5 sv maltos veršienos, 1 kiaušinio, 4 oz šviežių kiaulienos lašinių, 1 raudonos paprikos, 1 geltonos paprikos, 3 riekelių batono, 0,5 puodelio pieno, 3 šaukštų grietinės, 3 šaukštų

sojos padažo, 3 mažų pomidorų, druskos, pipirų, aliejaus.

Lašinukus ir pusę raudonos paprikos supjaustykite mažais kubeliais. Batoną išmirkykite piene ir sutrupinkite arba sumalkite. Visą sudėkite į dubenį, įmuškite kiaušini, įdėkite prieskonių, gerai išmaišykite, paruoškite maltinius ir apkepinkite keptuvėje. Tuomet sudėkite į puodą, įpilkite vandens, sojų padažo, įdėkite grietinės ir troškinkite 10–15 minučių. Likusias paprikas ir pomidorus pakepinkite keptuvėje su aliejumi, kol suminkštės. Galima truputį pasūdyti.

Virti veršienos maltinukai su pievagrybiais

Reikės: 2 sv maltos veršienos, 20 pievagrybių, 1 svogūno, 2 šaukštų krakmolo, 1 kiaušinio, puodelio grietinės, 1 morkos, poro, petražolių, druskos, pipirų, aliejaus.

Pievagrybius smulkiai sukopkite, susmulkinkite svogūną ir viską kartu pakepkite su aliejumi. Sumaišykite pievagrybius su mėsa, druskos, pipirų, susmulkintų petražolių ir gerai išminkykite. Suformuokite kotletus ir išvirkite juos pasūdytame vandenyje kartu su morkų ir porų šiaudeliais. Kai kotletai išvirs, į puodą supilkite grietinę, jei reikia, paskaninkite druska bei pipirais. Kotletus patiekite su padažu bei virtomis bulvėmis. Puoškite virtų morkų ir porų šiaudeliais.

Ten, kur maistas gaminamas ant žarijų

Daugelis Maroko miestų dar ir šiandien alsuoja viduramžiais. Mažuose skersgatviuose, kur nėra šventyklų, girdėti kūjų ir plaktukų dūžiai. Konditerių prekystalius gaubia razinų ir avies lajau kvapų debesys.

Atvykėli, jei tu esi turtingas – įeik, tavęs laukia tūkstančio ir vienos nakties stebuklai. Sėskis prie stalo. Prie tavo kojų bus pastatyta pintinė su kvapiu, plonai supjaustytu, miltinių cukrumi apibarstyto pyrago. Tau paduos kavos, pagardintos daugybe prieskonių, ir, jei panorėsi, galėsi išrūkyti ilgąją pypkę – kaljaną.

Įėjus į virtuvę, jus pirmiausia nustebins griežtas paprastumas. Prietemoje žvilga keletas raudonvario ar glazūruoto molio indų. Nors karštą vasarą, bet čia gana vėsu. Kilnojama žarijų krosnelė, keletas kitokių krosnelių, akmeninėmis plytelėmis išklotos grindys – tai turbūt viskas.

Čia kepama ir verdama ant medžio žarijų. Kvepia prieskoniais, alyvų aliejumi, sandalmedžių, mėtomis ir rožių vandeniu.

Senajame marokiečių rankraštyje skelbiama: „Kadangi didžiama žemiškų ir dangiškų džiaugsmų susiję su malonumu, kurį žmogus patiria valgydamas ir gerdamas, taip pat jausdamas įvairius kvapus, tad ir vertinkime juos“.

Marokietiškaį darytas pyragas

Reikės: 0,5 sv virtos avienos ar žvėrienos, 0,5 sv batono, petražolių, aliejaus kepimui, puodelio smulkiai sukaptų ir paskrudintų migdolų, 3–4 šaukštų smulkiai supjaustytų prieskoninių žalumynų (petražolių, mėtų, peletrūno, krapų), pusės citrinos sulčių, 3–4 šaukštų vištienos sultinio, druskos, aitrių pipirų Cayenne.

Mėsa supjaustoma kubeliais ir apkepinama aliejuje. Iš išilgai perpjauto batono išskobiamas minkštumas. Jis sutrupinamas, sumaišomas su migdolais, mėsa, smulkiai supjaustytais prieskoiniais žalumynais. Šios masės prikėmšama batono puselė, ant jos užvožiama kita puselė. Įdarytas pyragas apipilamas mėsos kepsnio sultimis bei vištienos sultiniu ir apibarsdomas smulkiai supjaustytomis petražolių lapeliais. Prieš duodant į stalą, batoną galima supjaustyti storomis riekėmis. Prie šio patiekalo tinka bet kokios žalios salotos. Šitokią patiekalą kiekviena šeimininkė gali pasigaminti pagal savo skonį.

SVEIKATA

Viskas apie miegą

Jeigu norite visą dieną gerai jaustis gerai išsimiegokite! Jei jūs nepakankamai išsimiegate, jūs jaučiate nuovargį, jums sunkiau sukaupti dėmesį, jus greičiau pažeidžia įtampa. Jei miego pakanka, savijauta būna pakili, energijos ir gyvybingumo nestinga visą dieną. Miegas apvalo organizmą, atjaunina veidą, padeda efektyviau mąstyti ir dirbti.

Paprastai miegą sudaro ciklai po 90 minučių, vidutiniškai 5 fazės. Per pirmąsias 4 fazes, kurios keičiasi nuo lengvo miego iki gilaus, mažėja smegenų aktyvumas, retėja širdies ritmas, kvėpavimas ir krinta kraujo spaudimas bei kūno temperatūra. Penktoje, vadinamoje greitų akių judesių fazėje, po užmerktais vokais juda akys, smegenys vėl tampa aktyvios ir tuomet dažniausiai sapnuojama. Šioje fazėje ir dažniau prabundama, todėl ir sapnus prisimename geriau.

Mus priverčia miegoti organizmo laikrodis, kontroliuojantis žvalumą, kūno temperatūrą bei hormonus. Apie 4–6 val. ryto padidėja hormono kortizolio kiekis, kraujas papildomai gauna gliukozės, todėl padaugėja energijos. Vakare smegenyse papildomai gaminasi melatonino – cheminės medžiagos, skatinančios mieguistumą.

Pramiegame apie 1/3 gyvenimo, tačiau skirtingu gyvenimo laikotarpiu miego mums reikia nevienodai. Daugiausia miega kūdikiai (iki 6 mėn. amžiaus) – apie 16 val., nuo pusės metų jau tik apie 13 valandų. Vyresniems žmonėms miego reikia mažiau, nes jų smegenyse gaminasi mažiau melatonino. 16–60 metų žmogui paprastai pakanka 7–8 valandų nakties miego.

Miegas sutrumpėja dėl ligų, įtempto gyvenimo: sunkaus darbo, blogų tarpusavio santykių ar kūdikio gimimo. Net 4 žmonės iš 10 miego sąskaita tvarko būtinus ar juos dominančius reikalus.

Jeigu nuolat miegate mažiau, negu jums būtina, organizmas ima sekti. Jei trūksta bent valandos ar pusantros miego, budrumas sumažėja net 33 proc. Miegant pakankamai, gerėja fizinė ir psichinė sveikata.

Jei jūs miegate gerai, tai:

- Gerėja atmintis. Sutrikdžius miegą, susilpnėja trumpalaikė atmintis. Miegas stiprina atmintį panašiai kaip svorių kilnojimas stiprina raumenis.

- Atsistato organizmas. Miego metu organizme cirkuliuoja 70 proc. kasdienės augimo hormono dozės. Šis hormonas gerina odos regeneraciją, stiprina kaulus bei raumenis.

- Didėja organizmo atsparumas. Sutrumpėjus nakties miegui, mažiau gaminasi su ligomis kovojančių imuniteto ląstelių.

- Didėja atidumas. Nemigos kamuojami žmonės beveik dvigubai dažniau patenka į automobilių avarijas. Net 31 proc. visų vairuotojų bent kartą gyvenime yra užmigę prie vairo.

- Vystosi gabumai. Pailsėjęs žmogus lengviau sugeba spręsti įvairias problemas.

- Geriau jaučiamas pasitenkinimas. Žmonės, kurie gerai išmiega naktį, jaučiasi laimingesni. Jei miego per mažai (mažiau nei 6 val.), kamuoja nuovargis ir bloga nuotaika.

...

Košmarai ar blogi sapnai dažniausiai aplanko žadinant žmogų greitų akių judesių miego fazės metu. Sapnai labai dažnai reiškia, kad turime psichologinių problemų, o jas išsprendus košmarai dažniausiai pranyksta.

Patariama prieš eidamas gulti neskaityti baisių knygų, nežiūrėti nerimą keliančių filmų.

Gerai, kad miegamajame nebūtų televizoriaus. Negausią vakarienę valgykite bent tris valandas prieš miegą. Vėlai vakare nevalgykite riebaus maisto, išsimaudykite žolelių vonioje. Atkurkite pasikartojančius košmarus. Sukurkite naują, geresnį sapną. Psichoterapija arba hipnozė taip pat gali padėti įveikti pagrindinę košmarų priežastį.

Kai kuriems žmonėms nesunku užmigti, bet naktį jie nuolat prabunda. Tokį prabudimą sąlygoja įvairios priežastys: įtampa, alergija maistui ar kitiems dalykams, pasikartojanti hipoglikemija (kai staiga krinta

tyvina nervų sistemą, smegenys siunčia informaciją antinksčiams, kurie skatina adrenalino gamybą, žmogus tampa žvalus ir naktį prabunda. Jūs nesergate nemiga, jei miegate trumpai ar negiliai, tačiau jaučiatės puikiai. Jeigu miego stoka trukdo darbui ir pablogina savijautą, diagnozuojama nemiga.

Ką daryti?

- Migdomuosius vaistus vartokite tik trumpai, nes gali išsivystyti priklausomybė ir labai sumažėti gilaus miego trukmė. Geriau imkitės priemonių, kad sumažėtų nemigą keliančių priežasčių.

- Jei užmigti trukdo įkyrios mintys, prieš eidami miegoti surašykite jas, pažymėdami galimą sprendimą. Tai padės perkelti rūpesčius nuo minčių ant popieriaus. Prieš gesindami šviesą 15 min. paskaitykite gerą knygą.

- Miegoti eikite vienodu laiku. Tai nustato ir stabilizuoja organizmo laikrodį. Jeigu miegojimo įpročiai keičiasi nors keliomis valandomis, blogėja nuotaika.

- Prieš miegą išsimaudykite šiltoje vonioje. Kraujas nuo smegenų nutekės į odos paviršių ir pajusite mieguistumą.

- Pasimylėkite. Seksualinio stimuliavimo metu skiriasi endorfinai, kurie gali paskatinti gilesnį ir kokybiškesnį miegą.

- Gerkite žolelių arbatą.

- Lovą pristumkite prie sienos – tai suteikia saugumo jausmą, padeda atsipalaiduoti.

Parengta pagal Klaipėdos psichikos sveikatos centro patarimus

cukraus kiekis kraujyje ir žmogus prabunda). Patariama dieną vengti ilgų snūstelėjimų. Jei prabundate vidurnaktį ir negalite užmigti, kelkitės ir išeikite iš miegamojo, paklauskite ramios muzikos ar paskaitykite. Pusę valandos prieš miegą suvalgykite fruktozės turinčių vaisių, pvz., bananų, jie padės sureguliuoti cukraus kiekį kraujyje. Venkite alkoholio.

Vienas iš trijų suaugusiųjų bent kartą gyvenime skundžiasi nemiga (moterys dažniau).

Jeigu prieš užmigdami lovoje vartotės pusvalandį, reiškia sergate tam tikra liga. Dažniausiai pasitaikanti nemigos priežastis – nerimas. Jis ak-

„DRAUGO“ PRENUMERATOS VAJUS

Naujiems prenumeratoriams taikoma 20 proc. nuolaida – metinė laikraščio prenumerata kainuoja tik 120 dol.

Užsakykite „Draugą“ sau ir tiems, kurie jo dar neskaito. Nudžiuginkite jaunas šeimas, gimines, pažįstamus švenčių, gimtadienių ar kitomis progomis, padovanodami jiems laikraštį.

Čekius rašykite „Draugą“ ir siųskite adresu:
4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629.

„Draugą“ užsisakyti saugiai ir greitai galite ir internete – www.draugas.org („PayPal“ dešinėje pusėje „Sumokėti“)

Veronika Pleskus, gyvenanti **St. Pete Beach, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. ir atsiuntė laiškutį, kuriame rašo: „Su dideliu malonumu skaitome Jūsų laikraštį ir nekantriai laukiame jo pasirodant. Linkime laikraščiui ilgų gyvenimo metų.“
Nuoširdžiai dėkojame už paramą ir malonius žodžius.

Yolanda Zaparackas, gyvenanti **Farmington Hills, MI**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio išlaidoms sumažinti. Labai Jums ačiū už dosnią paramą.

Dr. Paul Mileris, gyvenantis **Ohama, NE**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Esame Jums dėkingi už paramą.

Vitalis Švažas, gyvenantis **Bellevue, WA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, birželio 30 d. 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. 15 minučių prieš šv. Mišias kalbėsime Švč. Jėzaus Širdies litaniją.

■ **Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“** visus maloniai kviečia į nuotaikingą koncertą su užkandėliais ir kavute sekmadienį, birželio 30 d., 12:30 val. p. p., kuris vyks Pasaulio lietuvių centro (14911 127th St., Lemont, IL) didžiojoje salėje. Programą atliks žinomi dainininkai Loreta Janulevičiūtė ir Algirdas Motuza.

■ **Algimanto Kezio paroda „Ankstesnių laikų puslapius bevartant“**, kuri vyksta Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, pratęsiama ilgesniam laikui. Lankymo valandos – šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p. Tel. pasiteirauti: 630-257-2034.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Lietuvos Respublikos generalinis konsulas** New York kartu su JAV LB

New York ir East Long Island apylinkėmis liepos 14 d., sekmadienį, kviečia paminėti Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 80 metų sukaktį. Renginio svečius nemokamai veš autobusas iki „Floyd Bennet Field“ oro uosto. Programoje: 9:30 val. r. – gėlių padėjimas prie Dariaus ir Girėno paminklo „Lithuania Square“, Brooklyn (S. 2nd, Hewes St. ir Union Ave. sankryža); 10 val. r. – šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo parapijoje (259 N. 5th St., Brooklyn, NY 11211); 11 val. r. – užkandžiai ir kava Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo parapijos salėje; 12:30 val. p. p. – išvyka autobusu nuo Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo bažnyčios; 2 val. p. p. – memorialinės lentos Dariaus ir Girėno skrydžio atminimui įamžinti atidengimas „Floyd Bennet Field“ oro uoste (50 Aviation Rd, New York, NY 11234). 4: val. p. p. – kelionė į Brooklyn.

■ **Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovykla** vyks Dainavoje, Michigan, nuo birželio 30 d. iki liepos 9 d. Registracija internetu: <http://javjas.org/>

■ **Liepos 25–28 dienomis Quincy, MA**, vyks Lietuvos Vyčių 100-mečio jubiliejinis suvažiavimas.

Vilniuje švenčiamas Lietuvių Fondo 50-metis

Lietuvos dailės muziejus Vilniuje liepos 3 d., trečiadienį, rengia Lietuvių Fondo dieną. Ji skirta Lietuvių Fondo 50-mečiui ir susidės iš dviejų renginių: dailininkės Ados Peldavičiūtės-Montvydienės (1907–1967) parodos „Sugrįžusi Ados kūryba“ atidarymo Radvilų rūmų muziejuje ir Kultūros vakaro „Lietuvių Fondas: penkių dešimtmečių sėkmės istorija ir dabarties siekiai“ Vytauto Kasiulio dailės muziejuje. Renginiuose dalyvaus Lietuvių Fondo atstovai: Tarybos pirmininkas Marius Kasniūnas, administratorė Jūratė Merckienė, valdybos narys ir Fondo atstovas Lietuvoje Leonas Narbutis, kontrolės komisijos narė ir muziejaus mecenatė Aušrelė Sakalaitė.

Ados Peldavičiūtės-Montvydienės kūrybinį palikimą (26 kūrinius) Lietuvių Fondas Lietuvos dailės muziejui perdavė 2013 metais. Anksčiau Lietuvių Fondas yra padovanojęs Lietuvai Prano Domšaičio kūrybinį palikimą ir Mstislavo Dobužinskio piešinių kolekciją.

SPORTAS

Šiaurės Amerikos Nacionalinės ledo ritulio lygos (NHL) Stanley Cup varžybų šeštojoje finalo rungtynėse birželio 24 d. Vakarų konferencijos nugalėtoja „Chicago Blackhawks“ komanda svečiuose 3:2 (0:1, 1:0, 2:1) įveikė Rytų konferencijos čempionę „Boston Bruins“ komandą ir laimėjo seriją iki keturių pergalių 4–2.

Čikagos klubas taurę iškovojo penktąjį kartą. „Blackhawks“ ledo ritulininkai NHL čempionate taip pat šventė pergalę 1934, 1938, 1961 ir 2010 metais.

„Miami Heat“ Dwyane Wade džiaugiasi pergale NBA čempionato finale.

EPA-ELTA nuotr.

Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) čempionato nugalėtojai antrus metus iš eilės ir trečią kartą per visą istoriją tapo „Miami Heat“ krepšininkai. Rytų konferencijos čempionai septintosios finalo rungtynėse birželio 20 d. namuose 95:88 įveikė Vakarų konferencijos nugalėtoją „San Antonio Spurs“ komandą ir laimėjo seriją 4–3.

Dariaus ir Girėno skrydžio 80 metų sukakties minėjimas Čikagoje įvyks liepos 14 d. Iškilmės prasidės 9:45 val. r. prie Dariaus ir Girėno paminklo, Marquette Park, po to – eisena su vėliavomis į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. 12:30 val. p. p. minėjimas ir iškilmingi pietūs parapijos salėje.

Minėjimą ruošia Amerikos Lietuvių Taryba ir Čikagos lietuvių organizacijos

Bilietai kaina – 20 dol. asmeniui. Vietas galima užsisakyti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos raštinėje tel. **773-776-4600**.

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGĄ“!

„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:

www.draugas.org

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

www.draugofondas.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500